

Nepriklausoma

Lietuva

LITHUANIAN INDEPENDENCE • INDEPENDENT LITHUANIA

Nr. 22

1976 m. BIRŽELIO - JUNE 2 d.

CANADA - MONTREAL - (Established 1941).

SAVAITINIŲ ĮVYKIŲ APŽVALGA

Vietnamiečių pabėgėlių šeima tik atvykusi į Kanadą

SASKAITA PABĖGĖLIAMS

Prieš 18 mėnesių atvyko iš Vietnamo ir į Montrealą pabėgėliai. Dauguma jų iš 4.500 gyvena susikimšę mažuose butuose, dirbdami mažai apmokamus darbus. Ši pavasarį jie pradėjo eiti iš imigracijos ir Darbo Ministerijos laiškus, primenantis, kad atėjo laikas pradėti mokėti už kėlonę. Daugelis jų skundžiasi, kad apie tokius mokėjimus jie nebuvo informuoti, o tik apklausti neti kokių specialybė ir t.t. Pastorius ambasadoje buvo teiktas raštas pasirašyti, ką jis ir padarė, nesuprasdamas nei angliškai, nei prancūziškai. Situacija buvo desperatiška.

Kiti pabėgėliai tvirtina, kad jie buvo pilnai informuoti, buvo įspėti, kad Kanadoje medaus ir pieno upės neplaukia, kad reikės išsunkti dirbti.

Stūlyta naujai išskūrusiems rašyti į Ottawą, prašyti išdėstyti kelias mokėjimus dalimis. Tačiau, procentai bus priskaitomi. Dauguma vietnamiečių turi skaitlingas šeimas. Profesionalai-teistaiškai ir pan.-savo profesijoje čia verstis nėra atitinkamai pasirodę ir turi dirbti paprastą indų plovėjų darbą.

Ar ne panašiai ir mums buvo? Tik dabar kelionės žymiai brangesnės. Be to, ir niekas nesidomėjo mumis tada, ką ir kur mes veikėme, kiek mes uždirbome...

DAR VIENA SUTARTIS

JAV ir Sovietų Sąjunga pasirašė 5 metų sutartį, apribojančią požeminių branduolinių sprogmenų stiprumą ir pirmą kartą leidžiančią abiem kraštams inspektuoti branduolinių bandymų vietas.

GRĄŠINO LAFLEUR

Mūsų ledo rutulio žvaigždė Guy Lafleur buvo 10 dienų saugojamas policijos, /privati apsauga tęsėsi ilgai/, sužinojus, kad planuojamas jo pagrobimas per Montrealio-Chicago kelyje finalines rungtynes. Pavojus praėjo, kai būsimieji grobikai buvo sulaikyti policijos už kitokių nusikaltimų.

OPOZICIJA SKUNDŽIASI

Quebec'o opozicijos nariai PQ atstovai protestavo paklausimų perijodui skirtu laikui prieš ministrų nesilaikymą posėdžiuose. Tik 12 ministrų iš 27 buvo pasirodę klausimams skirtu laikui. Kiti du atvyko keletą minučių pavėlavę. Susirinkimas iš viso vėlavo 20 minučių, nes reikėjo laukti kol susirinks pakankamas skaičius atstovų.

Kreditistų Samson ir Roy, Popular National Party vadai, prisidėdami prie PQ protestų, pasisakė, kad jie jokių paklausimų neturi, nes nesąžiningi klausiti.

Ne tik partijų nariai yra žinoma, bet gyventojų ellys, taipgi kursuoja pastabos, kad nei parai pareigų svarbumą, nei pagal algą, atitinkamai rimtai dirbama Quebec'o mieste...

GRESMĖ MONTREALIUI

Montrealio Concordia Universiteto aplinkos specialistai įspėja, kad mūsų rajono miesto oro tarša labai sustiprėjo. Dėl to, kvėpavimo organų ligos bei vėžys plečiasi nepaprastu greičiu.

Gerėsni technologijos panaudojimas pastatų apšildymui ir apšvietimui galėtų per pusę sumažinti energijos naudojimą.

Perdirbimas atmačų ir metano gazą, galėtų suteikti daug energijos miestui, bet nei industrija, nei provincinė ar miesto valdžia neparodo tam reikalui tinkamo dėmesio.

BENDRUOMENYBĖS

BATUN'UI SUKANKA DEŠIMTMETIS

UBA - BATUNas šiemet minė savo veiklos 10 metų sukaktį. Įsistatęs pasėkoje Lapkričio 13 Manifestacijos ir Žygio į Jungtines Tautas, per tuos dešimt metų jis daug dirbo ir, nežlūrint įvairių sunkumų, atstovė tūk, kad šiandien visas pasaulis per savo atstovus Jungtinėse Tautose žino daugiau apie mūsų krašto nedailią, negu bet kada anksčiau. Tas darbas dar nėra baigtas, jis bus tęsiamas iki mūsų tėvynės Lietuva, taipgi Latvija ir Estija, bus vėl laisva ir nepriklausoma.

V. Maželio nuotraukoje pavergtųjų tautų demonstracija, lietuvių grupė Carnegie Hall, New York. (Nuotrauka daryta prieš 10 metų)

BATUNo dešimtmetis bus išskilmingai paminėtas jo

Gyventojai turi reikalauti iš valdžios neatidėliojant paruošti tinkamesnį miesto energijos naudojimo planą. "Mes galėtume miestą padaryti ekologiškai pavyzdžiu, tačiau tam eilinių priemonių nebūžtenka"- tvirtina u-to prof. Knelman. "Mūsų godumas energijos žaliavai matosi iš to, kad Montrealis dabar sunaudoja 10 % visos Kanadoje sunaudojamos energijos. Žinoma, Place Ville Marie vieta sunaudoja tiek energijos, kiek miestas Trois Rivières. Montrealis yra vieništelis Š. Amerikos miestas, neturintis jokio patariamąjo komiteto, kuris prisidėtų prie miesto planavimo ir vystymosi projektų.

KRITIŠKA PADĖTIS LIGONINĖJE

Quebec'o Ligoninių Sąjungos prezidentas Douglas Mac Donald paprašė valdžios uždrausti ligoninės darbuotojams streikuoti St. Justine Vaikų Ligoninėje, siūsdamas Socialinių Reikalų Ministeriui telegramą.

Pasikalbėjime MacDonald patvirtino, kad Ligoninės tarnautojai pasidarė labai aršūs, ypač slaugės, ir situacija yra

labai bloga, tiesiog neįtikėtina.

Paskutiniai 3 streikai Quebec'o Slaugų Federacijos stipriai sumenkino priežiūrą naujagimių, ypač per anksti gimusių kūdikių. Mums reikia dvieju slaugų skaičiaus tinkamai priežiūrai suteikti."

Royal Victoria Hospital slaugės grąšino pasitraukti iš pareigų, jei užadėtas avansas už užsigalėjusius mokėjimus, pagal kontraktą, nebus išmokamas. Atrodo, kad vyriausybė laiku patvirtino teisę užtraukti banke paskolą, kurios suma stekia 5 mil. dolerių, vykdyti išmokėjimams.

PRIEŠ VAGYSTES

Montrealio Policija siūlo vagysčių apsunkinimui, įvesti privalomą savo vertingusių daiktų atžymėjimą elektrine plunksna, nematomai įrašant savo socialinio draudimo numerius ar panašiai.

Pagreitinti įvykdyti šiam projektui, suvestijonuojama prašyti į talką skautus, kurie tinkamai paruošti, eidami iš namo į namą, tokius įrašus atliktų.

metinės konferencijos proga, šeštadienį, birželio 5 dieną, Carnegie International Center salėje, priešais Jungtines Tautas, 345 East 46th Street, New York. Konferencijos darbo posėdžiai prasidės 1 val. p.p., o pats minėjimas - 5 val. val. Po minėjimo bus vaišės. Visi šios konferencijos posėdžiai ir pats minėjimas yra vieši. Plačiosios visuomenės dalyvavimas šioje konferencijoje maloniai laukiamas.

Jungtinės Tautos raštu iš Ženevos tik dabar pranešė BATUNui, kad jo du memorandumai JT Gen. Sekretoriui bei Žmogaus Teisių Komisijai, gauti vasario 1 d., yra perstūsti visiems JT nariams. Taipgi pranešama, kad šiedu memorandumai, kartu su visa medžiaga, yra prijungti konfidencialinės dokumentacijos svarstymui Žmogaus Teisių Komisijoje bei jos pakomisijoje dėl diskriminacijos ir apgintimo mažumų. Šie BATUNo memorandumai dėl religinės priepauidos Lietuvoje, dėl Nijolės Sadūnaitės ir dėl kelių nuteltų estų, bandžiusių perstūsti JT Gen. Sekretoriui Estijos pagrindžio laišką, yra įtraukti į JT dokumentaciją numeriu SO 215/1. Patikrinus Jungtinėse Tautose, paaiškėjo, kad šie BATUNo memorandumai yra įregistruoti kaip pirmieji kaltinamieji dokumentai prieš Sovietų Sąjungą šiemet.

"The Violations of Human Rights in Lithuania - 1975", kurių 200 egz. be jokio atlyginimo JAV LB Krašto Valdyba perleido BATUNui, panaudoti Jungtinėse Tautose, BATUNas gauna daug puikių atsileptųjų bei prašymų dėl papildomos informacijos. Eilę kraštų bei užsienio korespondentų prašė net papildomai prisistūsti šių knygučių.

LAIKRAŠTIS LAUKIA JŪSŲ!

NL Bendrovės Valdyba yra nutarusi laikraštį siuntinėti tik už \$5.00 pirmuosius po užsakymo metus, t.y. naujiems skaitytojams.

TORONTO LITUANISTINĖS MOKYKLOS CHORAS

Nepriklausoma Lietuva

Už Lietuvos išlaisvinimą! Už ištikimybę Kanadai!
Pour la libération de la Lituanie! Loyauté au Canada!
For liberation of Lithuania! For loyalty to Canada!

LEIDĖJAS - NEPRIKLIAUSOMOS LIETUVOS SPAUDOS BENDROVĖ

Second Class Mail Registration No. 1952. Return postage guaranteed. Postage paid at Lachine, Quebec. Published by The Independent Lithuania Publishing Company at 7722 George Street, LaSalle H8P 1C4, Quebec, Canada.

Metinė prenumerata Kanadoje - \$9.50, visur kitur - \$10.00.
Rėmėjo prenumerata nuo \$15.00. Adreso pakeitimas 25 c. Atskiros numeris 25 c. Adm. ir redaktorius F. Pr. Poukštaitis.
Adresas: 7722 GEORGE STREET, LASALLE, QUE. H8P 1C4
(514) 366-6220

BENDRADARBIŲ IR KORESPONDENTŲ SPAUSDINAMOS MINTYS NEBŪTINAI ATITINKA REDAKCIJOS NUOMONĘ. RANKRAŠČIAI TRUMPINAMI IR TAI SOMI REDAKCIJOS NUOŽIŪRA, GRAŽINAMI TIK IŠ ANKSTO SUSITARUS. UŽ SKELBIMŲ TURINĮ REDAKCIJA IR LEIDYKLA NEATSAKO.

PANORAMA

RŪPINAMASI NE SAVO - MASKVOS NUSIKALTIMAIS, - BET WASHINGTONO.

(Perspausdiname iš Vilniaus "Tiesos" - Nusikaltimų Kronika)

Pastaruoju metu pasaulio visuomenė sužinojo naujus faktus apie nusikaltimą JAV Centrinės valdybos veiklą prieš suverenias tautas įvairiose Žemės rutulio vietose. Paskutiniąjį pranešimą lietuvių skaitytojai gaus iš Italijoje finansavimą, paramą Angolos skaldytojų grupėms.

Pasakojimas, kurį perspausdiname trumpintais iš "Literatūra" žurnalo, paremtas kelių ankstesnių faktais. Šiuos imperialistines žvalgybos "žygius" išsiskiria oficiali JAV senato komisija nusikaltimais CŽV veiklai liūti.

Siandien Amerikos kriminalinės literatūros mėgėjai, numetę į šalį įprastus romanus, neatsitraukdami skaito knygą "Kaltinimai samokslais tikslu nužudyti užsienio valstybių veikėjus". Jos autorius - specialieji Jungtinių Valstijų senato komisija žvalgybos organų veiklą tirti. Tai jos "išankstinis pranešimas". Vasario mėnesį komisija planuoja paskelbti galutinį dokumentą.

Knogos turinys bendrais bruožais žinomas tiems, kas seka sensacingus demaskavimus, kuriems, matyt, nebus ir galo. Pranešimo paskelbimu buvo siekiama sustabdyti stichiskų Centrinės žvalgybos valdybos puldinėjimus, kad ateityje CŽV spaudimo būtų kaltinama ne visais nusikaltimais, o tik tais, kurie "įteisinti" pranešime.

Viešo paskelbimo priešninkai prašė kongresą "nevesti šūkščių iš Kapitolijs koridorių". Visas pasaulis sužinojo, kad samokslais, nusikaltimais, žudynėmis taip valstybine politika. Apisnuogins oficialūs išvadosimai apie tariamą laisvę ir demokratiją. Išaiskęs ir klas-ta - net to, ko niekaip negalima pavadinti "komunizmo grėsme".

Tai, kas pasakojama dokumente, sukrečia Amerikos visuomenę. Tačiau dar liko faktai, kurie nebuvo įtraukti į pranešimą. Komisijos narys senatorius Volteris Mondelis papasakojo apie tyrimo sunkumus. Dokumentai arba visiškai neegzistavo, arba "kažkur užsimetę". Daugelis išsiskyrė į komisiją liudininkų staiga imdavo skystis atmintimi.

Komisijos pirmininkas senatorius Frenkas Čercas, perduodamas dokumentą senatui, išreiškė savo asmeninį įsitikinimą, kad "kažkur užsimetę" ir nepasakė visos tiesybės, o kiti nuslėpė ją.

Centrinės žvalgybos valdybos vadovai nemėgo skambiu žodžių. "Daugelis asmenų", sakoma pranešime, "nenorė nei ištarti, nei girdėti tokių žodžių kaip "nužudyti". Pavyzdžiu, vienam aukštam Irako kariškiui nužudyti buvo pasiūlyta sukurti "komisiją jo sveikatos būklei patikrinti". "Komisija" paruošė generolui "dovaną" - užnuodytas nosines su gražiai išsiuvinėta jo monograma.

Kas atsakingas už CŽV ruoštas žmogžudystes? Komisijos pranešime kalbama: "Nepriklausomai nuo to, žinojo ar ne atitinkami prezidentai apie samokslus, sankcionavo juos ar ne, kiekvie-

nas jų, kaip vyriausias Jungtinių Valstijų vykdomosios valdžios atstovas, turi atsakyti už savo pavaldinių veiksmus."

Tuo atžvilgiu įdomus CŽV karininko ryšiams su kriminaliniais elementais Viljamo Harvio memorandumas, parašytas 1962 metų rugpjūčio 14 dieną:

"Nužudyti Fidelį Kastro pasiūlė gynybos ministras Maknamara valstybės sekretoriaus D. Rasko kabineto posėdyje rugpjūčio 10 dieną. Kartu posėdžio dalyviai nutarė neįtraukti šio klausimo į oficialių pasitarimo protokolą". Iš tikrųjų, kai komisija surado rugpjūčio 10 dienos protokolą, jame nužudymo svarstymas nebuvo minimas.

Taigi pagrindinės CŽV taisyklės - nepalikti pėdsakų - buvo kruopščiai laikomasi. Komisija stengėsi aptikti tokius pėdsakus penkiose šalyse: Kongo, Kuboje, Dominikos Respublikoje, Pietų Vietname ir Čilėje.

TRAGEDIJA KONGE

Komisija gavo savo žinion patikimus samokslu nužudyti Patriį Lumumbą įrodymus. Gal but, aiškiai priešiški JAV vyriausybės atstovų žodžiai Kongo pirmojo ministro pirmininko adresu turėjo tapti pretekstu tokią operaciją paruošti. Faktai patvirtina: kai prezidentas D. Eizenhaueris 1960 metų rugpjūčio 18 dieną Nacionalinės saugumo tarnybos posėdyje išreiškė nepasitenkinimą Lumumbos veikla, Alenas Dalesas suprato tai kaip sankciją nužudyti.

1960 metų vasarą CŽV planavimo skyriaus viršininko pavaduotojas Ričardas Biselas pasiūlė Afrikos skyriaus viršininkui Bensonui Tvidui ištirti galimybę fiziškai likviduoti Patriį Lumumbą. Kartu Biselas pasiūlė CŽV moksliniam darbuotojui Džozefui Seideriui paruošti nuodus "vienam Afrikos veikėjui" (jo pavardės jis nepanešė) nužudyti arba jį išvesti iš rinkuotės. Seiderio žodžiais, Biselas tvirtino, kad užduotis sankcionuota "pačiu aukščiausiu lygiu". Seideris paruošė toksiškas biologines medžiagas, kurios turėjo būti perduotos rezidentūros Leopoldvilyje bendradarbiui.

Rugsejo antroje pusėje Seideris persiuntė nuodus ir Patrii Lumumbos nužudymo instrukcijas į Leopoldvilį. JAV žvalgybos darbuotojas, dirbęs Kongo, komisijos nariams pareiškė, jog, Seiderio

žodžiais, nužudyti Lumumbą įsakė prezidentas D. Eizenhaueris. Likviduoti Lumumbą buvo įsakoma ir slaptaisi kanalais perduotose CŽV centrinio aparato telegramose, dvi iš kurių buvo asmeniškai pasirašytos Aleno Daleso. "Išankstinio pranešimo" autoriai tvirtina, kad CŽV bandymai susidoroti su afrikiečių lyderiu buvo nesėkmingi. Vėliau, 1961 metų sausio mėnesį, Patriis Lumumba buvo niekšiskai nužudytas.

VARNAI VIRS KUBOS

Painioudama CŽV samokslų prieš Fidelį Kastro kamuoli, komisija išgirdo pačias fantastiškas istorijas.

Iš pradžių buvo sumanytas planas išpurkšti radijo studijoje cheminę medžiagą, kurios poveikis analogiškas narkotikui LSD: ji turėjo apsvaiginti Kastro kalbos per radiją metu ir tuo sugriauti jo autoritetą klausytojų akyse.

Pagal kitą planą buvo galvojama mitingo metu perduoti Fidelui Kastro cigarą, išmirkytą specialiose chemikaluose. Jie turėjo sukelti žmogaus dezorientaciją erdvėje. Kiek vėliau kilo nauja idėja: CŽV laboratorija pagamino dežutę cigarų, užnuodytų botulinu - mirutinis nuodais. 1961 metų pradžioje dežutę perdavė agentui vykdytoji, tačiau žinių apie tolesnį jos likimą komisija neaptiko.

Pati keisčiausi iš visų istorijų - operacija originaliu pavadinimu "Barzda". CŽV ekspertai, ilgai galvoję, nusprendė, kad Fidelio Kastro populiarumą galima paaiškinti... jo išore. O jeigu taip, tai visiškai nesunku pakenkti jo autoritetui. Buvo spėjama, kad F. Kastro išvykus į užsienį, jis, kaip dera viešbutyje, paliks batus koridoriuje, kad juos nuvalytų. Štai tada CŽV agentas (matyt, persirengęs kambarine) išties Kastro batus specialiai paruoštu talio druskų preparatu. Talio druskos sukelia visų plaukų iškritimą. Tačiau operacija nebuvo įgyvendinta, nes F. Kastro atšaukė ke-ionę.

Vėliau CŽV svarstė galimybę išmesti pliažę, į kurią galėjo atleisti Kastro, kriauklių-minų. Jas reikiamu momentu agentas galėtų sprogdinti.

Buvo pagamintas automatinis plunksnakotis su vos matoma adatele: užtenka žmogui ją įsidrėksti, ir suveikia stiprus nuodas.

Dar vienas variantas numatė, kad Džeimsas Donovanas, atstovavęs Amerikai de-ybose su Kuba po nepavykusio išsiveržimo į Kocinos įlanką, padovanos Kastro povanandinio plaukiojimo kostiumą. CŽV ištepė kostiumo vidų grybeliu, sukeliančiu chronišką odos susirgimą. Be to, į kostiumo kvėpavimo sistemą buvo įpurškta tuberkuliozės bacilos. Ir vėl planas nebuvo įgyvendintas - Dž. Donovanas nebuvo įspėtas. Jis anksčiau laiko padovanavo F. Kastro akvalangininko kostiumą - savo iniciatyva ir be CŽV įdaro.

Ar reikia skaitytojams priminti, jog čia cituojamas ne

jumoreskų ar anekdotų rinkinys, o oficialus Amerikos kongreso senato komisijos dokumentas?

Jame išdėstyti ir žurnalisto Tedo Sulco parodymai apie jo pokalbį su prezidentu Kennedžiu 1961 metų lapkričio mėnesį. Prezidentas paklausė žurnalistą: "Ką jūs pasakytumėte, jeigu es išakyciau nužudyti Kastro?" Šis atsakė, kad Jungtinės Valstijos nederėtų užsiimti politinėmis žmogžudystėmis, ir prezidentas pasakė, kad jis taip manęs.

Tačiau po mėnesio buvo nuspręsta paruošti operaciją "Mangustas", kurios tikslas - surasti galimybių padėti Kubai nuversti komunistinį režimą". Tuo metu buvęs CŽV direktoriumi Ričardas Helmsas komisijai papasakojo: "Aš manau, kad tuometinė politika numatė atsikratyti Kastro. Ir jeigu tam būtų reikėję jį nužudyti, vadinais, nužudymo galima buvo laukti."

Buvo sukurta speciali išplėstinė grupė, o vadovauti operacijai buvo pavesta generolui E. Lenseidui. Šis savo memorandumu pavaldiniams paskelbė, jog šiam projektui įgyvendinti jiems suteikiama visiška veikimo laisvė.

"Lenseidas pripažino, - kalbama pranešime, - kad jo pasiūlymai rinkti ir verbuoti gangsterių gaujų kuriuos reikėjo svarbiausių Kubos veikėjų nužudymo ruošimą".

Generolo Lenseido siūlytas planas cukrašvendių nuėmimo metu masiškai panaudoti cheminį ginklą ir tuo 24-48 valandoms išvesti iš rinkuotės visus vyrus buvo atmestas. Priežastis - techniniai sunkumai.

Iš karto atmesta buvo ir operacija "Premija". CŽV dokumentuose ji aprašyta kaip "finansinio skatinimo sistema". Išdavikams už žinomų komunistų nužudymą arba izoliavimą - priklausomai nuo užimamo posto - turėjo būti išmokamos premijos. Buvo siūlyama iš lėktuvų barstyti lapelius, kuriuose būtų nurodytas ir "premių" dydis: nuo 5000 dolerių už eilinį komunistą iki 100.000 dolerių - už vadovaujantį šalies veikėją.

Senato komisija ypač šokiravo tai, kad CŽV naudojo kriminalinius nusikaltėlius. Du nusikaltėliai priklausė Federalinio tyrimų biuro ieškomų pavojingiausių recidyvistų dešimtui. Jie kilniai atsisakė CŽV pinigų, tikėdami, kad žvalgyba apsaugos nuo teismo. Gangsteriai samdė žudikus, o Edvardas Huveris (FBI direktorius - red.) neskubėjo sodinti juos už grotų. 1960 metais jis net pranešė Centrinei žvalgybos valdybai: "Džankana (žinomas gangsteris - red.) teigia, kad Kastro nužudymas visiškai paruoštas, žudikas sutarė su mergina, kuri imes nuodų tabletes ir Kastro geriamą ar valgią".

Beje, pats Džankana praejusiu metų birželio mėnesį buvo nužudytas savo namuose Čikagoje. Pėdsakų lieka vis mažiau ir mažiau...

B. d.

Būk savo vaiko draugas

Daugelis tėvų vengia savo vaikų draugų autoriteto, bijodami netekti juose savo autoriteto. Tai pagrindinė klaida, nes esmėje yra visai atvirkščiai. Tikra, esminė, nuoširdi draugystė - yra viena pagrindinių sąlygų autoritetui išlaikyti, ypač šiandieną, kada daugumoje, vaikų žinojimo srityje "pralenkia" savo tėvus. Jeigu tokioje situacijoje vis būdami ištikimie, kad savo "žinojimo ir patyrimo srityje" virsti jame vaikų "žinojimą", mūsų autoritetas greitai smuks, ir vaikas nustos mumis tikėti. O jeigu sugebėsime būti jo draugu, visus jo reikalus pilnai suprasime ir sunkius atspėsime, jeigu atitinkamu būdu vaikui išaiškinsime, jog ir mes dar ne viską žinome /nes viską žinoti nlekas, negali/, betgi dar kiek daugiau už jį /vaiką/ žinome ir mūsų patyrimai taip pat atitinkamai turtingesni, nes ilgiau gyvename... Draugui daug kas atleidžiama, nes paprastai, juk draugas mylimas. Iš to seka pastovus jausmams, tarp dviejų gentikarčių psichologinis kontaktas. Ne tiesa, kad vaikas savaraimė, natūraliai tėvą myli. Ne. To vaiko meilę reikia pelnyti. Mat, gyvenime taip jau yra, kad ko bijoma, to nemylima. Vaikas neturi galvališkai tėvo bijoti, tačiau jis tėvą myli. Bet dažnai juk būna ir kitap... Tas brangus auklybos rodyklis įgtijamas brangia auklėjimo kaina. Vaiką reikia gerai pažinti, suprasti, reikta jį patoviai, sistemingai nuolat studijuoti. Tinkamas vaiko išauklėjimas yra vaiko akceptacija. Didele klaida daro tas, kas nori "suterpti" vaiką pagal nuosavą koncepciją, t. y. turėti toki, kokį sau pageldata, kokį išsava-jojo.

Tėvai savo vaikuose dažnai ieško savo ypatybių, laukia įvykstant savo ne realizuotų siekių ir svajonių. Rečiau pagalvojama, kad vaikas ateina į pasaulį su savo nuosava asmenybe. Jis yra visai kitas, naujas žmogus. Visi naujagimio gyvenimiški procesai kuriasi tik jam vienam būdingu būdu. Ir juo geriau tą naująjį žmogų pažinsime, juo geriau jį išauklėsime. Tėvai dažniausiai trokšta vaikuose rasti rekompensaciją savųjų nesėkmių. Nori įleis geresnį gyvenimo pozicijų ir stengiasi juos į tai pakenkti, į jas įvesti...

Reformuojant vaiko asmenybę, svarbus yra reikalus namuose vlespataujančios 2 psl.

atmosferos itaka. Čia turi dominuoti išmintis, nuoširdumas ir meilė bei vyresniųjų tarpusavi pagarba ir kitų ištikimybė bei pažūrų toleravimas, o vaikų - vyresniųjų ir kitų šeimos narių gerbimas ir mandagumas.

Aišku, tėvai privalo prižiūrėti, mokyti vaikus, palaikyti jų tarpe sąmoningą drausmę, bet... jų su valkais santykiuose neturi būti vietos beprasmiams griežtumui, prievartai, smurtui. Klekvienu vaikas gema geras. Tik beaklėjant, dažnai sugadinamas jo charakteris ir jis nukreipiamas krei-vais gyvenimo keliais. Nuoširdumas ir tolerancijos atmosfera vaikams yra reikalinga taip, kaip oras. Benagrindami auklėjimo problemas, vaikų psichologiją ir bendisktuodami dažnai pasakome, jog... dabar vaikai per gerai gyvena ir todėl jie yra blogesni.

Iš tikrųjų dabar vaikai turi geresnes medžiagines gyvenimo sąlygas. Tėvai dažnai nori suteikti vaikui visą tai, ko jie patys neturėjo. Jeigu pvz., sunkiai dirbo, nori apsaugoti savo vaikus nuo tokių sunkių darbų /nuo išnaudojimo/, jeigu turėjo kovoti su vargu, tai nori, kad vaikai vargo nepažintų.

Veltui, vienok, dedama pastangos apsaugoti nuo įvairių sunkenybių, vargų. Tai nelogiška. Žmogus, nekovojęs su įvairiomis gyvenimo sunkenybėmis, su įvairiomis kliūtimis, reikalui ištikus, pats nesugeba sustvarkyti, nepajėgia su tais negandais kovoti. Gyvenime branginama tikslas tas, kas įgyjama sunkiu nuosavu darbu, nuosavu vargu ir tuo būdu įgyjama reikalingas gyvenimui patyrimas.

Taigi, būkime ištikimi vyriausiam mūsų tikslui - kad turėtume savo vaikų patikėjimą ir būtime nuoširdūs jų draugai.

Išmintingai, nuoširdžiai mylėjime juos tokius, kokie jie yra ir kol dargalime, formuokime jų asmenybę, kad užaugtų ir subręstų dorais žmonėmis ir gerais lietuviais - kovotojais už savo tėvų krašto, Lietuvos laisvę ir nepriklausomybę. Kaip taletingas, geras, nepailstas skulptorius savo kūrinį, taip mes savo prieauglį, jeigu taip čia išsinešksti leisti-na, išdrožinėkime, išgrąžinėkime... Juk tame ir glūdi visa esmė.

Kalpas Uogintus

IR GERAI, IR BLOGAI... nuomonės, laiskai, atgarsiai

NE MŪSŲ NAUDAI:

JAV Užsienio Reikalų Ministras dr. H. Kissinger'is, yra vėrčiamas atsistatydinti. Prezidentinis kandidatas Reagan įrodo, kad Kissinger'is yra padaręs nepataisomų klaidų užsienio politikoje ir JAV nustūmęs į antrąsias valstybes. Tai tiesa, tačiau, prez. Ford'as tvirtina, kad Kissinger'is yra geriausias ministras...

Gl mūsų akimis žiūrint, jis yra vienas iš prasčiausių,

nes kaip JAV, taip ir Europa, Azija, Afrika praranda tai, ko galima buvo ir neprarasti.

Sakyčiau, kad Kissinger'is yra Vakarų pasaulio grovimo architektas ir net Izraelio žlugdytojas, žiūrint į ateitį. Jis - pavergtųjų tautų laidotojas, Amerikos nelaimė.

Popležius Paulius VI pasakė naują, 21-ąjį kardinalą. Jų tarpe nėra nė vieno lietuvio... Lietuvių tauta, ko-

vodama pirmose linijose už krikščionybės išlaikymą Rytų Europoje yra verta tokio pagerbimo ir pagalbos. Deja, Vatikanas pamato laukines tautas Afrikoje, proteguoja lenkus, bet lietuvių katalikų neužtaria, negloboja ir informacijas /iš senovima iš lenkų ar kitų tautų šaltinių/. Deja, mažai kada išpačtų lietuvių. Geriausias pavyzdys, kad paskirtas Vilniaus vyskupas tebesėdi Gardine ir laukia užimt Vilniaus sostą...

JAV velksnų išlaidos per 1 metus atrodo taip: 1975m., VLIKo - apie 60.000 dol., ALTA - " 17.000 ", ir JAV LB - " 9.800 ".

Taigi JAV lietuvų Institucijos labai mažai išleidžia pinigų lietuvybės reikalams.

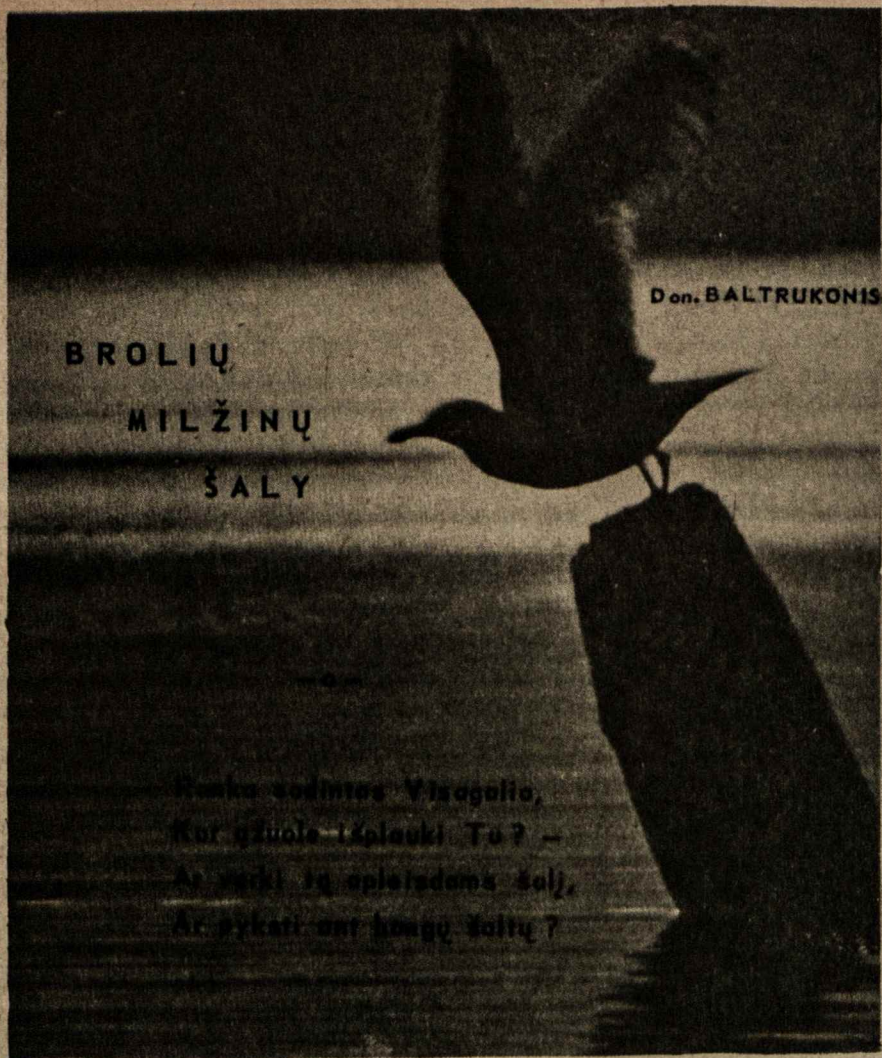
Su tokiomis sumomis tiesiogiai lietuvybės darbų negalima įvykdyti ir gerų rezultatų sulaukti. Prisideda ir senosios kartos veikėjų pavargimas, nebemokėjimas sugyventi su savo buvusiais bendradarbiais, neparuošimas jaunosios kartos visuomeniniam veikimui.

Pabuskite, jaunieji lietuviai, pamkite valrą iš tarpusavyje bekovojančių, išstėmusių lietuvų veikėjų!

Lietuvos bylai kenkia tarpusavi kova. Pasaulio Lietuvyje išspausdintas pasikalbėjimas tarp LB pareigūno A. Gečio ir ALT-dr. V. Šimailo. Jis sako, kad i Baltuosius Rūmus turi lankyti tik viena lietuvų delegacija ir kalbėti visų lietuvų reikalais, o ne LB, VIKas, Alta atstovai atskirai. Lietuvių vadų nesutarimas, vienas kitems nenusileidimas labai kenkia Lietuvos bylai.

Ar tie ponai gal galys supranta? J. Britas Toronto, Ont.

NEPRIKLIAUSOMA LIETUVA

Don. BALTRUKONIS

(Pradžia 8 numeryje)

SUDIE, VILNIUS, SUDIE, LIETUVA...

Jau tik paskutinės minutės telko, kai mes pajudėjome iš šio malonaus viešbučio-"Gintaro", kuris buvo mūsų pastogė septynioms naktelėms, brangiosios Tėvynės padangėje. Būrlais, bureliais stovinčiuoja išvykstantieji svečiai, apsupti glimnaitelių bei bičiulių ratelių, susirinkusių išlydėti mus ir pamatuoti mums, kol pranyksime geležinkelio bėgių taške.

Atrodo ir dangus įstijungė į šį dramatišką momentą. Porą valandelių prieš jį smarkiai pravirko bangų lietučių, tačiau, prieš padant, jis vėl nusilblavė ir vakaro dangus lyg surimtėjo.

Pagaltau- pajudame. Iš viešbučio į geležinkelio stotį- tik keletą minučių pėsčiomis. Lėtal žingsniuojame per pulkų skvėrą su gėlynais ir žydinčiais krūmynais. Jaunimas neša mūsų lagaminus. Ranka į ranką, nenoromis, pamažu žingsniuojame paskutinius žingsnius gimtosios Lietuvos žemele.

Stoty, perone- žmonių prisirinko jau gerokai. Vyksta paskutinių atsisveikintų scenos. Daugelio rankose- gėlių buketai. Pasi-keičiamą paskutiniams jausmingais sakiniams susavo mėlaisiais. Netrukus atš-nypščia Talno-Minsko ekspresas. Mums yra skirtas atskiras vagonas. Nervingai skubame lipni vidun trauktin- ti patogesnę poziciją lange. Daugelis iš mūsų turime po 3-4 bagažo gabalus, prikimštus giminių ir bičiulių suneštom dovanėlėmis. Taigi, spūstis ir maišatis buvo pilnai suprantama. Kažkas net išnešė didžiulės fanteros dėžes sukančiomis ir kitais lietuviškais liaudies instrumentais, kruopščiai supakuotais tolimai kelionei į Kanadą.

Pavyksta ir man, pagaliau, tuščią vietą atsisėsti ir prisiskverbtį prie lango, kurie jau buvo apgulti ankstyvesnių keliautojų. O perone- žmonių masės, kaip per atlaidus, kur nors per šv. Petrą ar Baltramiejų. Visų akyse blizga kristalinių asaros. Kažkas užtraukia- Lietuva, brangi... Tai lyg antrasis Lietuvos himnas. Ši didinga daina, kaip miško gaisras, išsiplėtė per plačią minią. Gledojom visi: ir perone, ir traukiny. Tačiau, pulkios dainos akordai lėjęsi labai draudžiai. Dau-

gumos gerklėse-lyg vatos kas būtų prikišęs...

Pagaltau, traukinys trauktelia ir- jau mes pamažu imame tolintis... Sudie, sudie... skamba ten ir atgal. Oru skrenda paskutiniai bučiai... Šimtai rankų mojuoja mums iš tostančio perono. O mes mojuojame atgal viskuo: rankomis, gėlių puokštėmis, skarelėmis, skrybėlėmis...

Netrukus peronas su mūsų brangiaisiais pranyksta, traukiniai nuolat didinant greitį. Mes visi jautėmės, - lyg kas būtų negalėjęs išdalinti mūsų širdies išplėšęs...

Daugelio ten pasilūkusiu ir mūsų- sąmones ir atmintis perskriejo tie tragiški pergyvenimai, kuomet, prieš ketvirtį šimtmečio taipgi išriedėjo traukiniai iš šios stoties į Pytus, bet kelio viai buvo be gėlių, tik kupini didžiausio sielvarto, kaip tas Lietuvos ažuolėlis, ar egelė, smurtu išplėsti iš savo gimtosios vietelės. Jie važiuo draskomai neapsakomų skausmų ir sielvarto, priversta palikę gimtąsias sodybas, žvelgdami žiauriam ir nežinomam likimui į akis... O daugeliui tai reiškė jau tik paskutinę kelionę; jau daugiau nebetisvysti savo kruvinu prakaitu pastatytų gimtųjų namų. Daugelis liko amžiams išėstis svetimoje, šaltoje tolimųjų Rytų žemėje...

Ironiška, kad ir mes riedame tais pačiais keliais, taip gausiai nulaistytais lietuviškomis asaromis. O kiek čia traukinių nudundėjo šiais bėgiais į Rytus, per tą šimt-

metį, nuo jų nutiesimo?

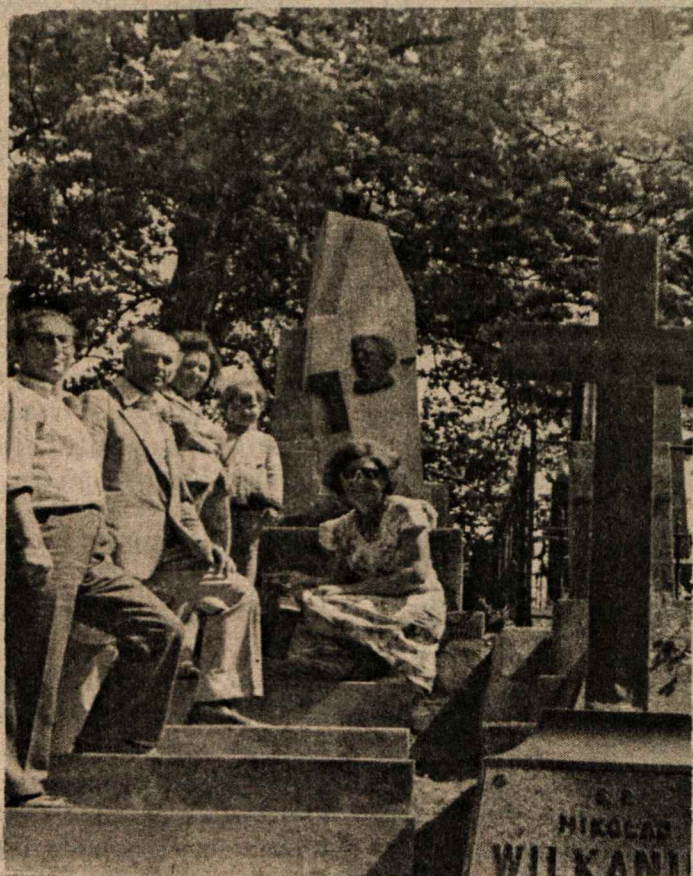
Riedėjo jie visokiausio sąstato ir paskirties nuo car laikų ligi praeito karo ešalonų, pakrautų moderniška karo technika, skirta mūšiniškoms kovoms ir mūšiams kur nors apie Tulą, Kalugą, Vitebsko ar Smolensko žemėse. Riedėjo jie ir pokario tragiškais mūsų tautai metais. Riedame tuo pačiu ruožu ir mes, tik mūsų aplinkybės yra žymiai malonesnės ir laimingesnės.

Akys godžiai stebi kiekvieną, pro šonus prabėgantį, Vilniaus pastatą ar vietovę. Pagaliau, jis pasilieka ten, gaubiamas vakarų saulėlydžio. Tolumoje pranyksta paskutiniai jo aukštumų kontūrai su Gedimino Pilies bokštu. Apylinkės tokios žavingos! Kalnai, kalneliai, daubos ir valdingi slėniai tyliai prabėga, lyg nebylūs liudininkai, kol sekančios akys juos vėl aplankys.

Netrukus išnyra N. Vilnos aukštumos su savo šauniais senoviniiais didikų rūmais ir naujais, moderniais daugiabučiais namais. Tai gal jau paskutinės žavingos Vilnijos apylinkės. Jos netrukus pakeliamos jau žemėjančių, smėlingų vietovių, su pušynėliais. Gyvenviečių jau žymiai rečiau, negu keliaujant kitomis kryptimis nuo sostinės.

Apsilause, paskendę savose svajonėse, stebime praslenkančias paskutines lietuviškosios Vilnijos apylinkes. Klenos stotelė, netrukus Šumskas - ir, štai, jau pervažiuojame nematomas Lietuvos TSR rytines ribas. Jau riedame apylinkėmis, priklausančiomis Baltarusijos TSR. Išpušis tuoju pasidaro kitoks. Vietovės jau nebetokios žavingos, ir skurdžiau atrodančios gyvenvietės. Jau temstant, pravažiuojame Gudagajį ir Salas/Saly, - stotelės, iš kur gali pasiekti Ašmeną. Šios vietovės man buvo ypač aktualios, nes jo mums man teko keliauti tais lemtingais 1944 metais...

Tai tik už kelių dešimčių kilometrų, Ašmenos kapuo - se išsistakaulai, jau gal apžvelgus ir nežinomų kapų jaunųjų Lietuvos sūnų, žuvusių nelygiose kovose su gerai vokiečių ginkluota baltienų kariuomene. Matau aš juos ir dabar ten suguldytus eilėse, su persautomis krūtinėmis, granatų nuneštomis rankomis. Matau aš juos, gulintus jaunus, žuvusius be tikslo, be naudos Tėvynei... Neapraudojo jų čia nei motinėlis, nei jaunos sesės, nei jų mergučėlės. Guli jie ten, smūtingose Ašmenos žemėse, visų

D. Baltrukonis (antras) su savo artimaisiais Rusų kapinėse.

SKAUTAMS

SKAUTIŠKI LEIDINIAI

JAV-se gyvenantis mūsų Sąjungos pirmūnas v.skt. Petras Jurgėla po ilgesnio ir kruopštaus darbo paruošė sakytumę, kapitalinį veikalą "Lietuviškoji Skautija", kurią pernai išleido Lietuvių Skautų Sąjunga.

Didžiuliam, virš 800 puslapių, veikalui aptarta mūsų Skautijos istorinė apžvalga, skautų nuopelnai ir didvyriškumas, mūsų tautos praeiglo ugdymas bei sudėta nemaža autoriaus atsimintų. Veikalas paremtas gausia dokumentine medžiaga ir skiriamas, kaip autorius pastebi, skautų vadovams, rėmėjams, globėjams, skautavusiems lietuviams, jaunuomenės auklėtojams ir motinoms - tėvams, kurie leidžia ir atleidyti savo vaikams skautauti. Veikalas tikrai turis daug naudingų davinų ir žinių. Ypač tai brangi medžiaga skautų vadovams, tačiau daugumoje tai liečia mūsų skautavimą tėvynėje. Visą išsivinti, suprasti ir norint pritaikyti veikloje bus įmanoma tik atsidėjus ir veikalą pastudijuoti.

Mūsų jauniems todėl gal nevisai lengva bus šia knyga naudotis. Bet kaip ten nebūtų, tenka pasidžiaugti, kad tokio, sakyti me mokslo veikalą, susilaukėme. Šalia didžiosios "Lietuviškos Skautijos" prieš akis ant stalo guli 135 puslapių skautininko Prano Enskaitis paruošta ir išleista knyga

po chicagos dangum

MIRĖ ADOMAS DIDŽBALIS

Po ilgesnės liūtos mirė, 72 metus amžiaus sulaukęs, Adomas Didžbalis.

Jis buvo darbštas žmogus, kur bevyveno; Lietuvoje buvo pažangus ūkininkas, Žvirgždaičių valsčiaus viršaitis.

užmirti... Gal tik raibagutė jiems kartais liūdnei užkuojo, ar pilka lakštutė naktį jiems užlakštuoja...

Naktis jau globė praskriejančias pro vagono langus vietoves. Tik apšviestos stotelės laiks nuo laiko šmėkštella pro šonus. Prašvielela Smurgonė ir Molo-dečnas. Tai paskutinės, stambesnės stotys prieš Minską.

Daugelis iš mūsų snūduriuoja patogiai išitaisę sėdynėse. Estaitė konduktorė laiks nuo laiko pastūli mums įvairių paslaugų. Ji pasirūpina mūsų vystančių gėlių puokštėmis. Praeidama, ji mums sako rusiškai: "Man gailla jūsų gėlių", - na, ir atgabena kibirą su vandeniu, kur ir sumerkėme savąsias gėles. Minsku ir baigia savo darbą šis Talno-Minsko ekspresas. Ten jis jau apsisuks ir grįš per Vilnų-Kauną-Šiaulius-Rygą atgal į Talną.

Konduktorė labai nudžiugo, sužinojus, jog mes esame lietuviai iš Kanados. Ją mes gerokai apšvietėme apie Kanados gyvenimą, apie nemėnas estų kolonijas įvairiose Kanados provincijose. Netrukus ima vis labiau žėrėti Minsko priemiesčių žiburai, kur turime atvykti apie vidunaktį.

/Bus daugiau/

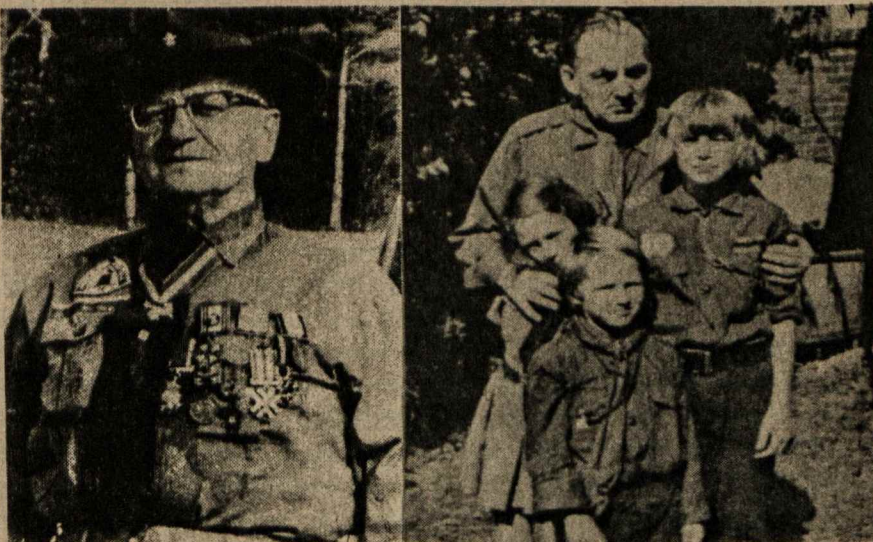
"Rūtos ir lelijos". Tai skautiški apsakymai, legvai pasakioti, turi nesudėtingą fabulą ir intrigą ir dažnai - išvadoje net moralą. Skt. Enskaitis "Rūtos ir lelijos" - parodė nemažą publi-cistinio talento. Čia taip pat nemažai gyvumo ir emocin-gumo. Bet gal svarbiausia "Rūtos ir lelijose" yra tai, kad kai kurie įvykiai atrem-ti tikrovę arba tiksliau sa-kant skt. Enskaitis daug kur aprašo mūsų švietijos, Ka-nados rajono lietuvių skautų būdingesnius įvykius ar es-mingesnę veiklos eigą. Kai kurių apsakymų vietoves ar veikėjus net nesunku atpa-žinti. Juk apsakymai "Raga-nos palapinių mieste" ar "Nakties uždavyns" atremti į tikruosius įvykius besto-vyklaujant prieš kelis metus "Romuvoje", esančioje į šiaurę nuo Toronto. Kai ku-riems skautams - skautėms

bus malonu, beskaitant mi-nėtus apsakymus "pamatyti" ir savo asmenišką "reikš-masi". Apsakyme "Gimsta mintis" įamžintas buvęs mūsų Vyriausias skautin-nikas v.s. Stepas Kairys, prieš kelis metus nelaukta miręs Toronto. Jo asmenybėje įkū-nytas idealus skautų vado-vas. Jo ikurtas ir jo vardu pavadintas muzikinis kanklių vienetas Toronte veikia ir puikiai reikšiasi ir dabar.

Dar kiti knygelės apsa-kymai liečia Hamiltono lie-tuvių aplejy tuntų skaites ir skautus. Ne vienam iš jų taip pat bus malonu pasiskaityti apie save.

Todėl atrodo, kad "Rūtas ir lelijas" reikėtų paskaityti visiems. Kalbą žūrėjo Vla-das Kalbokus. Gailla tik, kad knygelėje visgi išliko kai kurių neįtaisyty korektū-ros klaidų.

Knygelė gaunama per au-torijų Hamiltone ir, tur būt, mūsų apylinkių spaudo-s kioskose. L.E.-tas

V. skt. Petras Jurgėla ir skt. Pr. Enskaitis su vaikais.

ir apie 40 narių. Valdybos nariai su pirm. Macke vičium padarė veiklos pranešimus, iš kurių paaiškėjo, kad sky-rūs metų bėgyje surinko virš 14 tūkst. dolerių šalpai. Padėkotojų. Zakarauskui ir kun. Trakiui, kurie leido rinkti aukas bažnyčiose. Į valdybą įėjo du nauji nariai: J. Vinciusas ir J. Skelvy-s. Dabar kasoje yra jau virš 500 dol.

-Skauti Šeimos Nelaimė - palietė Leshkies šeimą. Jų 18 m. sūnus išvyko su dviem draugais į Wisconsin val-sitybę atostogų ir ten sutiko mirtį. Apstojose viename viešbutyje, maudėsi baseine ir Leshkies jame prigėrė. Abu draugai buvo polioi - jos išlaukty tris dienas, alš-kinant prigėrimo priežastį, bet draugai sakosi nežiną, kaip tai atsitiko. Baisus pergyvenimas motinai, kai Motinos dienoje geg. 9 d. karste gulėjo jos jauniausias sūnus.

-Northern Illinois U-to- mokslo pabaigėtuvs įvyko geg. 8 d. Oras pasitalkė la - bal gražus. Išskilmės vyko sporto stadione, kur susirin-ko apie 30 tūkst. publikos ir virš 4 tūkst. baigusių univer-sitetą iš įvairių sričių. Sta - dijone grojo orkestras, vyko gražios ceremonijos, kurios per valandą pasibaigė. Įteik-ti diplomas tik daktarams, o visi baigusieji, marširuoda-mi paslėmė juos po priesai-kos.

Iš tiek daugelio baigusių studentų, išskatė R. Gen-čtų ir C. I. Brazdžionį. Gal buvo ir daugiau, bet atrodo lietuviškos pavardės jau su-darytos. Tenka pasidžiaug-ti R. Genčium, kuris baigė žurnalistikos kursą, svei-kiname kaip spaudo-s naują diplomuotą žurnalistą, nes taip mažą jų priauga. C. I. Brazdžionytė baigė biologiją pagrindiniu mokslu, ir radi-jo, televizijos, filmavimo antrintu. B. Brazdžionis

KULTŪRINIS PUSLAPIS

10m.

BALZEKO LIETUVIŲ KULTŪROS MUZIEJŲ

Turėdamas laiko mėgstu lankyti Lietuvos Kultūros Muziejų, nes tai pirmas toks muziejus mūsų šalyje. Jis, vaizduodamas Lietuvos kultūros raidą nuo neatmenamų laikų, ugdo meilę tautai ir žadina stipresnius sentimentus savajai tautai ir mūsų tėvų žemei. Iš muziejaus kabančio, įrengto Čikagos miesto majoro R. Daley sveikinimo matosi, jog šis muziejus įsteigtas ir lankymui atidarytas 1966 metų birželio mėn. 22 d. Vadinas, šiemet, birželio 22 jam sukanka 10 sėmėnų gyvavimo metų!

Dešimt metų-tai būtų dar vaiko amžius, ir didelių reikalavimų jam reikšti kaip ir netiktų. Bet šis muziejus priskirtinas vėlyviesiems kategorijai, jis yra gerai žinomas-pirmaujančias tarp Čikagos tautybų etnografinių muziejų. Kas met jį lanko keliolika tūkstančių žmonių: ypač daug įvairių mokyklų, turistų ir kt. ekskursijų. Per pastaruosius dešimt metų šio muziejaus pagrindas padėta šviesaus atminimo, buvusio čekagietis, žinomo įvairių senųjų rinkėjų, vėlyviojo dr. Al. Račkaus rinkiniai, kuriuos įgijo atpildamas St. Balzekas, jaun.

Per dešimtį savo egzistencijos metų muziejus ne tik išaugo, išsiplėtė, bet ir sutvirtėjo, ir nepasidamas piktadarių skriaudų/porą kartų buvo apipletas/-jį praturtėjo vertingais eksponatais ir techniškai yra gražiai, moderniai tvarkomas.

Šiuo muziejumi jo įsteigėjas St. Balzekas jaun. patarnauja Lietuvai tautai, iškeldamas ir pabrėždamas gražią, didingą jos praeitį, ir išsaugodamas būsimoms kartoms tai, kas istoriškai

vertinga. Gausiai sukauptais eksponatais saviems ir svečiams parodo Lietuvos praeitį, jos kultūrinį gyvenimą ir kūrybą vaizduojančią medžiagą. Tuo būdu jis realizavo daug metų puoselėtą svajonę-pagerbti tautą ir šalį, iš kurios jo tėvai ir jis pats buvo kilęs.

Parvyrimo ir padėkos vertas Stasys Balzekas jaun. II už tokio muziejaus įkūrimą ir plėtimą, už įkūrimą jame nusipelnusių Lietuvai ir lietuvių žmonių, o ypač už karinio skyriaus jame įsteigimą.

Muziejaus įsteigėjas yra Chicagoje gimęs, augęs ir čia augętuosius mokslus baigęs lietuvis. Nuo pat mažens domėjosi istorija ir muziejolobija. Šalia prekybos mokslų dar studijavo ir baigė bendrosios istorijos mokslus magistro laipsniu. Daug keltavo po pasaulį, ir daugelį metų puoselėjo mintį įsteigti lietuvių istorijos-kultūros muziejų ir tuo pa-sitarnauti savo tautai.

Senostos kartos imigrantai lietuviai, kaip ir naujieji ateiviai, po II-jo Pasaulinio Karo čia atsiradę, bolševizmo grėsmėje besiskirdami su savo tėvyne, bučiuodami ir graužiomis ašaromis laistydami gimtąją žemę, kiekvienas savo gimtos šalies, savo tėviškelės atminimui pasiėmė nors mažą jos dalelę: kas kryželį, rūpintojėlį, šv. paveikslėlį, kas tautinių audinių-staldenį, lovatiesę, rankšluostį, juostą, takelį, tautinį kostiumą, maldaknygę, "kanticką", štatistiką lietuvišką knygą, kalendorių, ar vėl kokį savo gimtinę ar tautai brangaus atminimo daiktą. Arba, pagaliau, gimtosios žemės, kurioje augo, kurią kaip gerą motiną mylėjo, už kurią ne

vienas kariavo ir aukojosi-saują...

Gyvenimo ratui besisukant, viskas keičiasi: senieji, persikeldami amžiai, visas savo brangiausios gimtosios šalies relikvijos-simboliai palieka... Čiagimiai palikuonys dažnai jų jau nebevertina, jais nesidomi ir nebrangina jų simbolių, prie kurių tėvai ir senoliai buvo prisirišę.

Ne kartą lengva širdimi, jas, kaip "bevertes", sunaikina arba kitu būdu praranda. Stasys Balzekas, jaun., nuoširdžiai besisielodamas išgelbėti tokių pinigais neįkainojamą turą, per spaudą ir asmeniška kontaktai per žmones, skelbė tokius daiktus rinkti į muziejų, ten juos tvarkas, globojas ir saugas. Tuo būdu, šis muziejus surinktais eksponatais praturtėjo ir prasiplėtė.

Tose pačiose patalpose įsteigta lietuvišinė biblioteka, kuri taip pat, kaip ne pelno siekianti kultūrinė institucija, sėkmingai auga ir plečiasi. Ypač bestudijuojas jaunimas, net ir nemokas lietuvių kalbos, bet esąs lietuvių kilmės, įvairiems mokslo darbams ruošti dažnai naudojami šios bibliotekos medžiaga. Šalia bibliotekos veikia įvairių laikraščių, žurnalų, kalendorių, knygų, plakaty, įvairių organizacijų archyvų, žymesnių asmenų epistolarinės literatūros rinkiniai, įvairių dokumentų, fotografijų, dienynų ir t. t. ir t. t. archyvas, kurio medžiaga mūsų istorikai, žurnalistai ir kiti rašto žmonės gali pasinaudoti. Be to, archyve randasi ir savo metu parašęjusios mąstytojų veikalų projektuotojų buv. politinio kalinto Jono Rimašausko menkos archyvo liekanos.

Muziejuje veikia dar gražiai Liudo Kairio tvarkoma filatelijos sekcija. Yra ir numizmatikos skyrius.

Besilankantieji labai mielai apžiūri "dūmę", šiaudi-

niu stogą, didelio formato, bakužę samanotą. Bet gal visų išpūdingiausias skyrius yra Karinis Skyrius.

Čia nuo sienų iš rėmų lankytoją žvelgia visi trys mūsų buv. nepriklausomos Lietuvos valstybės prezidentai: A. Smetona, A. Stulginskis ir K. Grinius. Taipgi, Lietuvos laisvės ir nepriklausomybės metų kovotojai ir frontų kovotojai karai-pirmieji kūrėjai-savanoriai:

Vyr. pusk. Stasys Butkus, gen. štabo plk. K. Škirpa, būr-kas Povilas Lukšys, k-kas A. Juozapavičius, eil. Pranas Eimutis, L. Š. S. Iškūrėjas Vl. Putvytis-Putvinskis, gen. St. Raštikis, gen. M. Vėlykis, gen. S. Žukauskas, gen. Vladas Nagius, gen. M. Pečiulionis, pulk. P. Genys, savanoris tėvynę ginti pašaukęs Mykolas Sleževičius ir daug kitokių pavienių ir karių grupių paveikslų. Tie visi paveikslai gražiose, vienuose rėmuose įreminėti, su atitinkamais me-

niškais-kaligrafiškais parašais.

Paminėjus karinį skyrį, būtų neteisinga nepaminti uolius jo įsteigėjo, kuris gavęs muziejaus direktoriaus St. Balzeko sutikimą ir vietą, visiems paveikslams atlikti lėšas savo trisus ir darbu parūpino pats-rinko aukas. Tūkstančio dolerių tiems eksponatams vargu, bau užteko. Tai retai pasitaikęs darbininkas, kuris ne tik nuoširdžiai, tvarkingai, gražiai dirba, bet ir reikalingas tam darbu lėšas pats parūpina, negaudamas jų nei cento iš įmonės savininko, kurio naudai viską paaukojo. O, gražioji Telsybe, nejaugi ir tu jau patekai kur nors į muziejų, kad gyvenime taip sunkiai esi aptinkama?...

Kol muziejuje dirbo K. Petrauskas, muziejus kas met rengdavo Vasario 16-ios, Lapkričio 23-ios ir pan. įvykių minėjimus su atitinkama programa. Tie minėjimai publikai patiko-būdavo pri-strenka pilnutėlė muziejaus salė, net nebetilpdavo.

Muziejus leidžia neperodini leidinį anglų kalba

The Museum Review. Pet-rauskas, paskui A. Nakas, parašydavo jame po straipsnėliu lietuviškai. Šiems vyrams iš muziejaus pasitraukus, dingo minėjimai ir lietuviški rašiniai iš leidinėlio.

Vyriausias Muziejaus tvarkytojas, kitaip sakant, spiritus movens, yra pats jo savininkas Stasys Balzekas, jaun. Biblioteką tvarko diplomuotas teisininkas ir bibliotekininkas Jurgis Kasa-kaitis. Archyvą dabar tvarko p. Kinka, kuriam padeda Kazys Baltrimaitis-laikraščių iliustracijų-iškarpy tvarkytojas.

Muziejus rengia specialius kursus-kalėdinių eglučių štaudinukais puošimo ir Velykų margučių meniško mąrinimo, patšybos, skulptūros ir kt. Tam reikalui pasikviečia atitinkamus specialistus.

Muziejuje dažnai būna įvairios mūsų ir amerikiečių menininkų darbų parodos.

Muziejus atidaras kasdien nuo 1 val. iki 4:30 v.

Bal. Brazdžionis

BLKMuziejaus kuratorius ir karinio skyriaus organizatorius, kūrėjas - savanoris Konstantinas PETRAUSKAS, tarp to skyriaus mecenatų: iš dešinės Della Zunas, iš kairės Marija Kraučūnienė. Abi aukotojos - muziejaus pagalbinio moterų vieneto pirminkės. Trečioji - viešnia Judy Stoen.

Foto J. Kasakaitis

PAŽINKIME PRAEITĮ!

Iš:

PIRMASIS LIETUVOS STATUTAS

/tęsinys/

Taip pat nustatome, kad jei kas neteisėtai medžiotų svetimoje medžioklės plotuose, tai tam, kieno girioje būtų medžiojęs, turi sumokėti smurto atlyginimą dvylika rublių grašių, o mums, valdovui, tiek, kiek yra vertas sumėdžiotas žvėris, pagal kainą, kaip žemiau nurodyta. O jei kas pasiūtų medžiotojus svetimam žemėn, girion arba pats vogčia užmuštų žvėrį, tai, jei bus įrodyta prieš jį tinka-mais įrodymais, toks turi sumokėti už žvėrį, pagal kainą, kaip žemiau nurodyta. O jeigu papautų medžiotoją su žvėrimu, užmuštų girioje, tai jis turi būti atvestas pas urėdą, o teismas turi jį nubauti mirties bausme, kaip ir kitus varis. O jei kas medžiotų savo žemėje, bet tas žvėris spruktų svetimam žemėn, tai tas gali savo žvėrį vyti per svetimą žemę ir ten jį užmušti. Jeigu kas pašautų žvėrį savo žemėje, o tas žvėris spruktų svetimam žemėn, tai, vydamasis pašautą žvėrį, gali įžengti ir svetimam žemėn.

2. ŽVĖRŲ KAINOS.

Taip pat nustatome laukinių žvėrių kainas: už stumbrą-dvylika rublių grašių, už briedį-šeši rubliai grašių, už elnią, patiną ar patelę - trys rubliai grašių, už mešką - trys rubliai grašių, už arklį ar kumelę - trys rubliai grašių, už šerną, patiną ar patelę - rublis grašių, už stirną-puskapis grašių ir už lūšį - rublis grašių.

3. KAIP TURI TVARKYTIŠ TAS, KURIS TURI SVETIMOJE GIRIOJE BITYNUS, EŽERUS AR PIEVAS.

Taip pat nustatome, kad jei kas laikytų savo b bitynus mūsų, valdovo, ar kunigaikščio, ar ponų, ar žemėninkų girioje, kokių gi būdu savo bitynais turi naudotis. O tai tokiu būdu: kas turi svetimoje girioje savo bitynus, ar ežerus, ar pievas ir prie jų plevų lūšneles, tai prie ežero jis gali vykti su tinklu, bet negali imtis nei šunų, nei ragotinės, nei jokios šaudyklės, kuo galėtų padaryti žvėriui žalą. Kas turi pievas svetimoje žemėje, tas gali naudotis

savo senosiomis plevomis, bet negali jų didinti. Jei senosios plevos užželtų, tai gali jas prasivalyti. Jei kas turi bitynus svetimoje girioje, tai bitininkai, kurie turi eiti prie savo bitynų, neturi su savimi imti nei šunų, nei ragotinių, nei jokios šaudyklės, kuo galėtų padaryti žvėrimis žalos, bet jie, bitininkai, gali pasiimti tik kivi ir skaptą, kuriuo avilai skaptuojami. O į pievas negalima eiti su kieu kitu, tik su kivi ir krumams pravalyti ir su dal-giu, su kuriuo jas gali nušienauti. Tačiau tiems, kurie turi ežerus svetimoje girioje, kai ateis laikas žiemą savo ežeruose žvejoti, leidžiama pasiimti toje girioje mal-kų į savo lūšneles ir medžiagos gėdos žuvis laikyti. O tie, kurie turi pievas, gali miško medžiagos paimiti stirtois ar kūgiams, ar daržinėms įtaisyti ir aptverti. O bitininkams yra leidžiama lupti karnas kopėčioms ir ži-ves krepšiams ir kitiems reikalingams, kurie priklauso bitininko verslui, kiek jiems bus reikalo. O ką gali patys paimiti, bet ne vežimu vežti, tiek gali su savimi pasiimti iš tos girios, kur yra jo bitynai. O kai medis, kuriam yra jo spiečius, nuvirs su bitėmis arba ir ne bitių, arba ir nenuvirs, tai galės išskaptuoti avilį iš kamieno, o to medžio viršūnė ir šakys turi palikti girioje tam ponui, kieno yra giria. Tačiau niekas, naudodamasis tokia įėjimo teise, neturi imti savo reikalingams nei medžių statybai, nei malkų iš svetimos girios. O kas iš seno turi ežerus, pievas ar bitynus kieno nors girioje, tas negali užimti svetimos girios tals ežerais, plevomis ir bitynais. Tačiau, tas, kieno girioje yra ežerai, plevos ir bitynai, negali uždrausti tiems svetimiesiems įeiti į savo girią. O tas, kuris turi savo girią, ir svetimų avilių jo girioje būtų, jei norėtų savo girią iškirsti, neturi padaryti jokios žalos nei avilams, nei avilių medžiams. O jei kas, kirsdamas girią, avilinių medžių ar pritaikytą avilui medį su bitėmis, ar ir be bitių, apsvilintų ar ugnimi apdegintų ir tam medžiui žalą padarytų, ir dėl to tas medis nudžiūtų, tai anas

tam, kieno medžiui žalą padarys, turi apmokėti už tai pagal žemiau surašytą mūsų nuostatą. O jeigu kieno nors lauke būtų svetimas avilinis medis, tai, ardamas tą savo lauką, neturi arčiau to svetimo medžio, kiek nuo vagos galėtų pasiekti mesdamas pagali. O jeigu šitą medį iš arti apars ir tas medis dėl to nudžiūtų, tai turės sumokėti už tą medį tam, kieno tas medis yra.

4. KĄ TURĖS MOKĖTI TAS, KURIS SAVO GIRIOJE SVETIMOJE EŽERUOSE ŽVEJOS IR PIEVAS ŠIENAIŠ.

O kas žvejos savo girios svetimame ežere, tas turi sumokėti už smurtą tam, kieno ežeras, ir mums, valdovui, tiek pat, o už žuvį tiek, kiek anas išdrįs prisiekti, kad jam už žuvis yra padaryta nuostolių.

Taip pat, jeigu savo girioje kas neteisėtai svetimas pievas nušienautų ir, išgudamas aną iš jo plevos, peštynes sukeltų, tas turės sumokėti už smurtą, o mums, valdovui, tiek pat. O jei muštytų nebūtų, bet kas nors svetimas pievas nušienautų, tai turės grąžinti šieną dvigubai.

5. JEI KAS UŽTIKTŲ SAVO GIRIOJE KIENO ŽMOGŲ IR JI SULAIKYTŲ.

O jei kas sulaikytų savo girioje kieno žmogų ir iš jo ką nors atimtų, tai už tą atėmimą neturės mokėti bausdos, tačiau turės atiduoti tą žmogų ir tą grobį ponui kaip garan-tiją, o poną nuvesti į tą girios vietą, kur atėmė, ir įrodyti jam padarytus nuostolius. Ir jeigu įrodys, kad anas padarė jam nuostolių, tai kaltininkas turės jam atlyginti. O jeigu girioje nebūtų jokių nuostolių padaryta, ir anas nekaltai jį būtų sulaikęs, tai toks grobis turi būti jam grąžintas dvigubai.

8. JEI KAS KAM SAKALŲ LIZDĄ SUŽALOTŲ AR SUKAPOTŲ.

Taip pat nustatome, kad jei kas sužalotų ar sukapotų sakalų lizdą, arba sąmoningai sakalą iš lizdo pagautų, ar išvogtų sakalukus iš lizdo, tai turi sumokėti tam, kieno yra lizdas, jei tai įrodys, dvylika rublių grašių. Taip pat, jei kas sužalotų gulbių lizdą, ar išvogtų gulbes, tai turi sumokėti dvylika rublių grašių. Taip pat, jeigu kas sukapotų spąstus ar tinklą pavogtų-dvylika rublių grašių.

/ bus daugiau /

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

MEŠKERIOJIMAS

Rašo: B. Vaidaitis

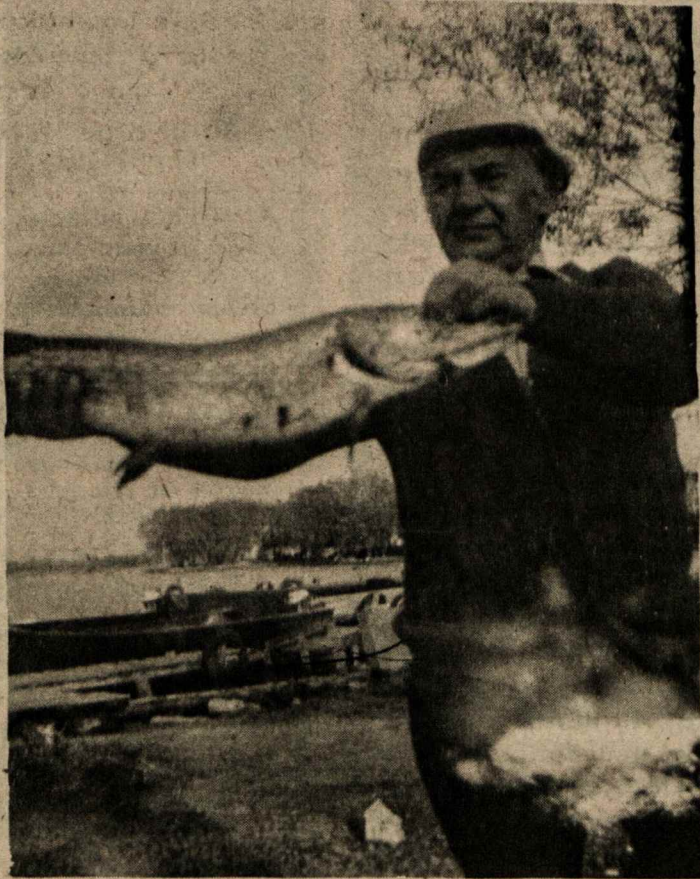
SAULĖTA AR DEBESUOTA DIENA?

Paklausus dešimtį meškeriotojų, kokią dieną-saulėtą, ar apsiniaukusią, vėjuotą ar ramią jie laiko geriausią meškeriojimui, - iš kiekvieno gausi kitokią atsakymą. Mano atsakymas yra - saulėta, kaip vėjelis pučia iš šiaurės vakarų, būtų geriausia meškeriojimui diena. Šitos nuomonės aš nekad nebuvau pakaltęs per ilgą mano meškeriojimo laikotarpį, kuris prasidėjo tolimo Nevėžio pakrantėse. Tokiam orui esant, aš patikiu savimi, gaunu naujos energijos ir pasiryžimo sėmtingam meškeriojimui. Pasiryžimas visus nepasisekimus nuvali. Bet faktą reikia pripažinti, nežiūrint koks oras būtų, kartais būna ne sėkmingas meškeriojimas, panaudojant įvairiausią meškeriojimo techniką. Pasitaiko momentų, kada žuvis nestima, žuvis būna, sakyčiau, pasyvi, nerodo judrumo, tuomet sakoma, žuvis nesikabina.

Vėjuotą dieną, ypač vasarą, kada oras vėsus, barometras kyla, daugumoje būna geras meškeriojimas dėl keletos priežasčių. Upės, kur krantai apaugę medžiais ar aukštomis žolėmis, įvairūs vabzdžiai nuo medžių ir žolų krenta į vandenį. Tuomet žuvis gauda juos įkritusius. Antra, vėjuotą dieną sukeliamos ant vandens bangos, lūždamos pirmąsias daug deguonies į vandenį. Deguonies didesnis kiekis vandenyje sužadina žuvų gyvumą. Aktyvesnė ir daugiau judanti žuvis greičiau papuola ant meškeriototo kabliuko. Ypač geras būna meškeriojimas žuvų, kurios daugumoje maitinasi vandens paviršiuje, gaudydamos vabzdžius, pav. trautai, coldeyes, basųkal kurios rūšys, ir panašiai.

Vėjuotą dieną meškeriojama sėklesnėse vietose, naudojant pavandeninius jaukus, kaip "wet flies, streamers, spinners", skęstančius "ra-palą, voblerius" ir natūralius jaukus, kaip žogas, silekus ir t.t.

VANDENS TEMPERATŪRA
Vandens temperatūra rišama su žuvis maitinimais. Prie tam tikros temperatūros, tam tikra žuvis sunaudoja daugiausiai maisto, yra aktyvesnė ir meškeriotojai, maitinimais metu, jas ant kabliuko pagauja. Užsina periodas, kada tam tikra žuvų rūšis mažai maitinasi, tuomet meškeriojimas būna neproduktyvus. Nuo temperatūros priklauso, kuriuose vandenyse žuvis daugumoje laikosi, išskyrus atvejus, kuomet plaukia pamedžioti maisto, kad ir nelabai jai paveldajaujoje vandens temperatūroje. Pasimaitinti - nusigrįžta į sau palankias

Montrealio Žvejų klubo "Nida" narys Albinas Urbonas su laimikiu, retai pagaujama 8 svarų Chain Pike.

temperatūros vandenį. Meškeriotojai žinodami tuos faktus, išnaudoja tas žuvų savybes žvejyboje tikslams. Žemiau duodulentele pagal Fahrenheito termometrą, kokios žuvų rūšys, kokią geriausiai mėsta vandens temperatūrą. Ežerų trautai - 35-48°, trautai - 50-65°, walleyes - 55-70°, muskies / lydeka - 60-80°, basas - 60-90°.

Prie nurodytos temperatūros žuvis būna aktyviausia ir sunaudoja daugiau maisto. Žymiai pasikeitus vienon ar kiton pusėn vandens temperatūrai, žuvis labai sumažina maisto davinį ir daugumoje plaukia, kur randa tinkamiausią sau temperatūrą. Ežerų trautai vasarą gyvena giliuose ežeruose, kur ir vasaros metu yra žema vandens temperatūra.

Tas dar neretiskia, kad tik tuomet galima daugiausia žuvis pagauti, kai vanduo yra čia nurodytos rūšies žuvis palankiausias temperatūros. Lydeka yra visada alkaną ir lengvai pagaujama ant kabliuko visais metų laikais. Walleyes lengvai pagaujama ant žuvyčių rūšies pabaigoje arba spalio pradžioje, kai vandens temperatūra leidžiasi žemiau 55°F, nes ji tuomet stengiasi daug

ėst, kad pasidarytų maisto atsargos savo kūne ir žiemos metu, kada trūksta maisto, ir kad per daug nesuliesėtų.

Nereikia leisti ir kraštutinumams, bet dauguma meškeriotojų žino faktą, kad žiemos metu mažiau ant kabliuko pagaujama "wall-eyes" ar "smallmouth bass", negu vasaros sezono metu.

Žuvų tyrinėjimo biologai, maitindami žuvis baseinuose ir kaitaliodami jame vandens temperatūrą, nustato su ja surištus žuvų maisto suvartojimo pasikeitimus. Tanke pakėlus vandens temperatūrą iki 90°F, beveik visos žuvų rūšys nustoja maitintis.

Meškeriotojai, atsižvelgdami į tuos faktus, pasidaro sau išvadas, kuomet ir kurias žuvų rūšis geriausia meškerioti, kur meškerioti šaltam vandeniui esant ir atvirkščiai.

ORAS

Žuvis maitinimais priklauso nuo daugelio aplinkybių. Galima jų išvardinti keletą: vandens ir oro temperatūra, vėją ir jo kryptį, oro slėgimą ir drėgmę, vandens skaidrumą, debesuotumą ir mėnulio atmainas.

/bus daugiau/

PARODIJA

Z. Tamosauskas

LIETUVOS IMPERIJA IR JOS PROBLEMS

Lietuvių tauta iki šiol mišgliai nežinojo apie didingą praeitį. Dabar darbštūs mokslininkai taiti išieškojo ir nustatė prieš tūkstančius metų buvusias sienas, žemėlapiuose nubrėžė suanglėjusių medžių stuobrius užvirtusių garsųjų gintaro kelių. Paaiškėjo, kad Lietuva buvo nuo Atlanto vakaruose,

rytuose nusitęsė už Baku naftos versmų, pietuose ėjo toli už Reino ir Dunojaus upių, pasuko į Krymo pusiasalį ir Kaukazo kalnyną. Šiaurėje, kažkur toli už Ladogos ir Ilmenio ežerų.

Visa tai įrodyta neginėjamais duomenimis ir įteiktai Veiksniams su nurodymu NEPROTESTUOTI, bet REIKALAUTI kas mums pri-

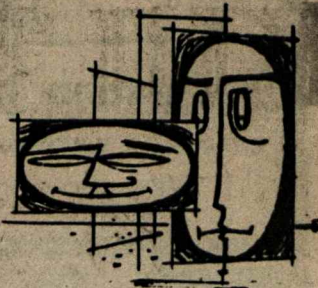
klauso. Pareikalavus niekas daug nesiginčijo ir tarptautinės institucijos tas sienas mums pripažino. Būdinga, kad lietuviai nedaug domėjosi jūromis ir tokį paprasčiausią žygi, kaip atrasti Ameriką, turėjo atlikti Columbus su keliasdešimt tam tikslui paleistų kalinių. Lietuviai prie jūros ir per ją suoliuoja tik tada, kai vyresnysis brolis ruselis už nepaklusnumą pradeda svilinti padus.

Nežiūrint to, mūsų praeities tyrinėtojai turėtų atkreipti dėmesį ar tik nesame darę trumpą žygi ir jūros link. Londonas ir bent pusė D. Britanijos salos turėtų priklausyti mums. To įrodymas yra daugybė tų pačių žodžių anglų ir lietuvių kalbose. Be to, dabartinis lietuvis, kiek pramokęs angliškai, turi lietuvišką tarseną.

Žodis London pareina iš žodžio "Landynė", nes pirmieji lietuviški vikingsai buvo sulindę kažkur Temzės paupliose į urvus. Vėliau tatal išvirto į "London". Matoma, būta besiverčiančių gyvulininkystę, nes iš kur galėjo atsirasti "cat and bull"? Juk tai katė ir bulius. Linksmai vyrukai, besidairydami į mergas, pirštais rodė, šaukdami "ši!", o dabartiniai anglai šaukia taip pat tik rašo "she". Statybinkai į pastatus dėjo duris, dabartinis anglas - ištautėjęs lietuvis deda "door". One, two, three - juk tai lietuviškiausias vienas, du, trys. Vienas iš pirmųjų vikingsų ar tik nėra buvęs Bukys galimai, nuo Ukmergės, nes tokių pavardžių ir dabar ten yra. Jo žmonai nusibodo gyventi landynėje ir pareikalavo pastatyti rūmus. Bavo smarki - smart - boba, pati prižiūrėjo statybą ir iš Buckingham Palace. Įrodymų daugiau ne reikia, tik PAKEIKALAUKIME ir bus gražinta, kas mums priklauso. Vien tik dėl idomumo reiktų nurodyti, kada ten lietuviai apsigyveno: prieš Atlantidės nugarą, ar po jos, bet tas teisinis reikšmės neturi. Pagaliau tą išaiškinti gali ir paprastas naras. Jei Lamanšo sąsiaurio dugne rastų gintaro gabalų, ar jo dirbinių, tai būtų, kad lietuviai atsikėlė po Atlantidos nugarą, nes tie gabalai galėjo iškristi iš kišenų, beplaukiant per sąsiaurį.

Atsiėmus mums priklausančias žemes, liko išspręsti valdymosi būdas: respublika, ar monarchija. Daugumas mūsų veiksmų ir skaitlingų organizacijų pasisakė už monarchiją. Mokslininkai išieškojo ugniaivietes - aukurus ir kompiuterių pagalbą nustatė, kuris jų seniausias. Toje apylinkėje ištyrė, kas prieš tūkstančius metų buvo vyriausias žynys ir iš jo palikuonių seniausią pakvietė tapti imperatoriumi. Kad būtų demokratiščiau ir lietuviščiau, nusprendė duoti Vyriausio žynio titulą. Išrinktas dabartinis valdo-

KREIVI VEIDRODŽIAI

vas pasirinko LIZDEIKOS II vardą.

Toliau vyr. žynys Lizdekka II su pagalba organizacijų ir veiksmų visą milžinišką šalį suskirstė į administracinius vienetus ir juos pavadino GAU, o jų viršininkais Gauleteriais, nes tas žodis yra visiems žinomas netolimos praeities. Nuo semo teko atsisakyti bent laikinai, nes iš užsieny esančios lietuviškos 2001 organizacijos visos panoro turėti po keliasdešimt atstovų. Visoje imperijoje tokiu skaičiumi nerasta patalpų. Kažkas pasiūlė, kad seimas galėtų posėdžiauti atvirame ore, kur nors palei Volgos upę, bet Vyr. Žynys su tuo nesutiko, girdi, jaunesni atstovai ir atstovės pradės landyti po karklynus ir apelsinų posėdžius.

Nors Vyr. Žynys Lizdekka II yra nepaprastų gabumų valdovas, bet tvarkyti vienam tokio dydžio valstybę yra neįmanoma. Tam tikslui iš įvairių organizacijų pasirinko jų pirmininkus lygtal ministrų rūpintis eiti.

Pvz. Šv. Onos Pašalpinės Draugijos pirmininkę paskyrė Socialinio Aprūpinimo Reikalams. Panevėžiečių Klubą pirmininką - Piletybės ir Imigracijos bei Repatriacijos Reikalams. Vieną iš buvusio Lietuvių Klubą Montrealyje pirmininką į paskutinį - Prekybos ir Finansų Reikalams. Medžiotųjų Meškeriotojų pirmininką - Maisto Pramonės Reikalams ir pan. Nuo pavadinimo "Ministrai" atsisakė, o sutelkė "Vyresniųjų Žynių" titulus tokiems ir tokiems reikalams, nes taitai yra grynai lietuviškai.

Vyriausias Žynys, atlikęs organizacinius pastaruo-

mus, ėmėsi krašto atstatymo darbų. Atnaujino užžėlusį Gintaro kelią, nutiesė naftos vamzdžius iš Baku versmų į tolimiausią Imperijos dalį, atidarė įvairių metalų kasyklas ir kt. Paaiškėjo, kad Šatrijos kalnas susideda iš gryo uranijaus. Ištyrimui, kiek Gintaro yra lūke nuo tų laikų, kai ji transportavo jaučiais, pasikvietė Jacques Custeau su jo laivu Apocalypso. Jo narai nustatė, kad visas Baltijos jūros dugnas yra padengtas 20-30 metrų storumo klotu ir jo ištękliai neapskaičiuojami.

Pirminiu pastaruoju metu atrodė viskas briliantiškai, bet neužilgo prasidėjo rūpesčiai. Pirmiausia didelis trūkumas aukštesnės klasės ir gryo kraujo lietuvių, kurie tikty Vyresniųjų Žynių pareigoms. Buvo visokiu sambų, gambų, jotvėnų, upėnų, rusėnų, bet labai mažai belikę aukštųjų, žemųjų, dūkų, zanavykų, Telštų žemųjų, Kringos žemųjų ir kt. Pasidarė taip trumpa, kad gauleteriais pradėta skirti 5-6 m. vaikiškus. Tas nebūtų taip blogai, bet tie gauleteriai reikalingi auklės ir pramokinti pasirašyti, bet kur gauti tą didžietuvę auklę? Kito kilmės srityse auklę galėtų rasti, bet kalba yra skirtinga savo tarpe ir jauną gauleterį gali dalnai nutautinti. Dėl mokslo nebūtų taip svarbu, nes iš patirties žinome, kad gauleteriai jo daug nereikia. Svarbu, kad turėtų partiniai ištiktami rankovę rašėtu užmauti. Nemokant pasirašyti po potvarkių, galima pabrėžti tradicinius 3 kryžliukus, bet blogiau su paskolos lakštais: be parašo iš demokratijos tvirtovės atvykę mafijos agentai juos lengvai padirb-

/Bus daugiau/

NAUJŲ SKAITYTOJŲ VAJUS

NAUJIENOS tvirtai stovi ir kovoja už Lietuvos ir pavergtų lietuvių laisvę, neidamos ir nesidėdamos į sandėrius su okupantais ar jų igaliotiniams.
KAINUOJA: Chicagoje ir Kanadoje metams - \$30.00, pusei metų - \$16.00, trims mėn. - \$9.50, vienam mėn. \$3.00. Kitose JA vietose metams - \$26.00, pusei metų - \$14.00, vienam mėn. - 2.50. Užsieniuose - \$31.00 metams. Susipažinimui siunčiama savaitė nemokamai.
Prašoma naudoti žemiau esančią atkarpą.

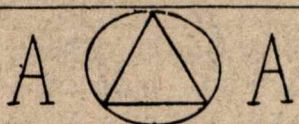
NAUJIENOS,
1739 So. Halsted St.,
Chicago, Ill. 60608

☐ Siunčiu dol. Naujienų prenumeratai, Jubiliejinio vajaus proga paremdamas lietuvišką spaudą.

☐ Vajaus proga prašau siųsti Naujienas vieną savaitę susipažinimui nemokamai ir be jokių įsipareigojimų.

PAVARDĖ IR VARDAS

ADRESAS

JEIGU GERI IR GALI GERTI - TAVO REIKALAS;
BET JEIGU GERI IR MATAI, KAD GERIMAS IMA
NAIKINTI TAVE PATĮ, TAVO IR TAVO ARTIMŲJŲ
GYVENIMĄ IR NORI NUSTOTI GERTI -
ATEIK PAS MUS. MES GALIME
TAU PADĖTI.

LIETUVIŲ (ALCOHOLICS ANONYMOUS) A.A. GRUPĖ (Lithuanian A.A. Group)

susirenka kiekvieną trečią dieną, NL redakcijos patalpose (7722 George Street, LaSalle, Que.) 8 v.v. Susirinkime kalbama lietuviškai. Jie atviri visiems, ieškantiems pagalbos. Atėjus pas mus - nebebūsi vienas. Jei nori daugiau informacijų skambink: Leonui S. 366-2548 (namų) arba 489-5391 (darbo tel.), Juozui S. 365-0691, Henrikui N. 277-7868.

LIETUVIŠKA RADIO
PROGRAMA
RADIO 1410 MONTREAL
KIEKVIENĄ ANTRADIENĮ NUO 10,30 iki 11 val. vak.
PROGRAMOS VEDĖJAS
L. Stankevičius, 1053 Albalen Cr., Duvernay, P.Q. TEL. 669-8834

PRENUMERATA \$ 10.00 metams ir \$6.00 pusei metų.

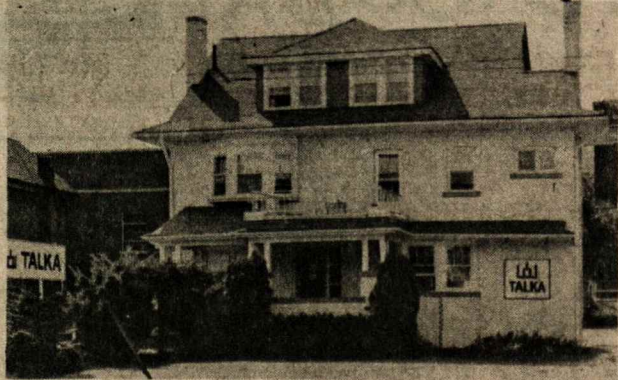

PUBLISHING COMPANY

TEL. 268-3071
PUBLISHERS OF THE LITHUANIAN WEEKLY SINCE 1905
636 EAST BROADWAY • SOUTH BOSTON, MASS. 02127

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje

įsikūręs nuosavuose namuose —

Hamiltono Lietuvių Kredito Kooperatyvas
"TALKA"

830 Main Street East, telefonas 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais - ketvirtadieniais nuo 10 iki 5 val., penktadieniais nuo 10 iki 7 val., šeštadieniais nuo 9 iki 12 val. Liepos - rugpjūčio mėn. ir prieš ilgas savaitgalius šeštadieniais uždaryta. Nemokama gyvybės ir asm. paskolų drauda. Nemokamas pilnas čekių patarnavimas. Kapitalas — virš \$7.000.000.

MOKAME UŽ:
depozitus (P.C.A.) 6%
santaukas 8 1/2%
term. depozitus 1 m. 9 1/2%
IMAME UŽ:
asmenines paskolas 12%
nokin. turto pask. 11%

st.catharines

Pavyzdinga bendruomenės valdyba. Šių metų b-nės valdyba vien tik iš moterų ir jau tvirtai pasirodė, kaip labai veiklus, sumanus ir darnus vienetas. Ypatinai gerai ir gražiai ta valdyba surengė šių metų Vasario 16-tos minėjimą su gera pasikaltininke Birute Juozapavičiene iš Hamiltono ir puikiai paruoštom vaizdžiom dideliu skaitu tautiečių.

Šios valdybos suruoštas Motinos Dienos minėjimas įvyko gegužės 9 d., tuojau po pamaldų, prancūškonų vienuolyno salėje. Paskaitą skaity studentė ir jau žymi lietuvių veikėja Nijolė Gverzdytė.

Šiais metais St. Catharines švenčia 100 metų sukaktį nuo įsigijimo miesto teisų, tad judėjimas čia didelis ir lietuviams tenka gerokai pasitempti. Išrinkta ir Nemuno ansamblio metinės šventės pastudijime tapo karūnuota "Miss Lithuanian Community" Valdūtė Šetkaitė. Tuo tarpu valdyba pravedė "Open House" parengimą, kuris yra rengiamas kartu su estais. Buvo pakviesti valdžios ir miesto atstovai.

Linkime mūsų šauniai moterų valdybą, ypač jos pirmininkę p. Anelę Ališauskienę, ir toliau taip gražiai veikti, kaip ir iki šiol.

Nemuno ansamblio šventė. Ji praėjo puikiai ir sėkmingai, nes dalyvavo daug lietuvių ir žymių kanadiečių. Gražiai pasirodė Toronto "Atžalyno" šokėjai ir nemuniečiai. Šios šventės programos metu žymus "Folks Art Counsel" atstovas padarė netikėtą staigmeną: jis iškėlė Nemunui specialiai atspausdintą atžymėjimą ir pabrėžė, kad šiame gausių tautybių mieste lietuvių yra veikiausiai puoselėjime savos ir tuo pačiu Kanados kultūros ir kad kanadiečių visuomenėje jie yra vieni iš labiausiai gerbiamų. Tas pažymėjimas dabar kabo parapijos salėje.

Nemuniečiai sparčiai ruošiasi dalyvauti Čikagos tautinių šokių šventėje. Nesenai keli Nemuno šokėjai atstovavo Kanadą ir, žinoma, Lietuvą Trinidadė.

Brocko Universitetas pakvietė ramovėnus - "Lithuanian Veterans" - dalyvauti 4 valandas užtrukusioje studijose apie rajoninę miestų savivaldą ir piliečių pareigas toje savivaldoje. Iš visų tautybių dalyvavo tik lietuviai ir vokiečiai. Visi kiti, kruopščiai parinkti kanadiečiai iš viso Niagara pusla-

popietė
savuose namuose

S. Rancunas

Vėlavų paradas

Vienas pilietis pasakoja, kaip tą dieną jis vos nepramlegojęs nepaprastą ir gan įdomų atstikimą. Ir tai įvykę perėjo Atvelykio sekmadienį.

Tą šeštadienį pas kaimyną jie turėjo gan dailų nugarinimą. Kol kiti svečiai išstokstė, kol jie išsirušė į namus buvo jau vėlokas laikas. O parėję atsiminė, kad tai yra į vasaros laiką grįžimo savaitgalis ir jie turi pasukti laikrodį viena valandą pirmyn.

Jei ne žmona, jis tikriausiai būtų pramlegojęs tą rytmetį ir sekmadienio pamaldas. Be to, ta ankstyvoji nenuoroma, tistog ji išvertė iš lovos sakydama, kad tokį svarbų sekmadienį po Velykų, jie negali praleisti bažnyčioje. O dar didesnė jo nuostaba buvo, atsikėlus ir pamatius lauke staučiančią pūgą. Ir tai atsitiko po to gražiojo Velykų savaitgalio, kada Toronto buvo 80 l.f., o Wasagoje net 94 l.f. šilumos.

Nors ir labai skubėdami sėdė padengtom gatvėm, jie gerokai pavėlino. Atvažiavę į Priskėlimo parapijos bažnyčią, jie vos-ne-vos išgavo į žmonėmis perpildytą šventnamį. Kas ji nustebino išbrovęs ir vidų, tai prie altoriaus pamatytas tikras vėlavų miškas. Vėlavų ten buvo tiek daug, kad pro jas vos matėsi pamaldas laikas ir pamokslą sakęs čikagieškis svečias kun. J. Borevičius. Jis priskaičiavęs tų vėlavų ten beveik visą 20, jo žmona vėliau tvirtino, kad jų būvę kur kas daugiau.

Iš gražių pamokslininko kun. J. Borevičiaus žodžių apie krikščionišką susiklausimą, lietuvišką vienybę ir organizuoto poveikio galią, jie tik dabar suprato, kad prie altoriaus esą vėlavininkai ir priekties lonkas užtiną uniformuoti žmonės yra šauliai, čia suvažiavę į dviejų dienų konferenciją. Tuo pačiu pamokslininkas priminė, kad šį sekmadienį su savo vėlavomis pamaldose dalyvauja ir šv. Jurgio šventę švenčią Toronto Rambyno ir Šatrijos tuntu skautai.

Greta sėdįs tautietis, kiek nustebintas tokiu vyriškio nestorentavimu savo kolonijos reikaluose, paaiškina kaip iš tikrųjų ten būvę. Jei-gu vietoj to šeštadienio nugarinimo pas kaimyną, jis būtų atėjęs į Lietuvių Namuose įvykusį šaulių baltų, jis būtų ne tik nesigalėjęs, bet būtų išvydęs didesnių dalykų. Viena tai, kad toje šaulių konferencijoje buvo

suvažiavę labai daug svečių. Jų buvo iš įvairių Kanados ir Amerikos vietovių. O iš Čikagos atvažiavo net pilnutėlis autobusas. Ypatinai vakaro metu buvo ko pasižiūrėti čikagiečių, tiek jų vyrų puošniųjų uniformų, tiek jų moterų prabangių baltųjų suknelių. Žinoma, mums, kanadiečiams buvo malonu, kad svečiai montrealiečiai irgi neužsileido savo šauliškų uniformų puošnumu.

Šalia geros vakarienės ir trumpos tautinių šokių programos, kiek ilgiau užstėjęs svečių tarpe dalyvavusių parlamentarų ir miesto savivaldybės atstovų angliškos kalbos. Bet šiaip visas suvažiavimas, vykdomų organų rinkimai ir ypatinai gražios organizacijos dalyvavimas pamaldose, praėjo pasigėrėtinu išpuošiu. Ir tą tenką ypatinai pabrėžti dėl to, kad viso to parengimo našta ir rūpesčiai buvo sukrauti ant vieno Toronto šaulių pirmininko St. Jokubaičio pečių. Nemažiau trūso tiek šeimininkavime, tiek svečių priėmime parodė ir jo patraukloji žmona Marija. O jų gražutės, nendrelės išaugusios dukrelės Danutės buvo visur pilna. Ir šokant tautinius šokus, ir dainuojant scenoje, ir patarnaujant iš įvairių tautų atvykusiems svečiams.

LIETUVIŲ NAMAI

Saulėto pereito sekmadienio dangus daugelį Toronto gyventojų išviltojo iš miesto. Proporcijai imant, lietuvių gal net pirmavo pabėgti į savo vasarvietes prie ežerų ir miškų. Popietėje dalyvavo tik apie 130 dalyvių. Jų tarpe, ilgu savaitračių pasi-naudojusių svečių dalyvavo ne iš Toronto. Svečių knygoje pasirašė: P. Polgrimas ir P. Baronas iš St. Catharines, J. A. Gatautas iš Sudbury, M. Žilinskas ir V. Žilinskas iš Montrelio, J. Didžbalis ir V. Popikaitis iš Edmonton-Alberta, S. ir J. Užučiai iš Chicago.

Simonas Šakys, iš New Jersey, pereitą savaitgalį viešėjęs Torontą pas T. Stanulį, aplankė Toronto Lietuvių Namus. Jis taip susižavėjo LN idėja, kad pats įstojo LN narius ir tuojau įmokėjo 100 dol. nario įnašą.

Čikagietis Juozas Užupis gėrėjosi Toronto lietuvių gražu sutartimu, kad jie visi gali sutilpti vienuose LN-se kad padovanotų 10 dol. Ačiū! Angelė ir Alfonsas Šmigelskai vasario 13 d. Floridoje atšventė 50 metų savo vedybinių gyvenimų sukaktį. Ta proga jie neužmiršo ir LN, kurių nariais jie abu yra. Parodė gražų visuomeninį pavyzdį, iškeldami LN \$100 dovanų.

Karavano pasilatinami ir LN sekmadieniais popietė, o savaitės dienomis, rašinėje.

Šiemet Toronto LN suelna 25 metai. Tą įvykį ruošiamasi iškilmingai paminėti. Minėjimas įvyks LN-se, spalio 23 d. Tuo reikalu gegužės 20 d. Valdyba ir Moterų Burelis turėjo bendrą pasitarimą.

Hamiltono Lietuvių Pensininkų Klubas gegužės 29 d.

Taupyk ir skolinkis

Pirmutiniame ir didžiausiam
TORONTO LIETUVIŲ
KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKA:	IMA:
9 3/4% už 2 m. term. dep.	9 1/2% už asm. paskolas
9% už 1 m. term. dep.	9 1/2% už mortgičius
8 1/4% už pensijų ir namų planą	
8 1/4% už spec. taupymo sąsk.	
7 1/2% už taupymo s-tas	
6% už čekių s-tas (dep.)	

AKTYVAI virš 12 milijonų dolerių

Asmenines paskolas duodame iki \$10,000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto. Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydyje, bet ne daugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$10,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas — pinigines perlaidos, kelionės čekiai (American Express) Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgičiai.

KASOS VALANDOS: pirmadieniais — nuo 10 val. ryto iki 6 val. vakaro; antradieniais ir trečadieniais — nuo 10 val. ryto iki 3 val. po pietų; ketvirtadieniais — nuo 10 val. ryto iki 6 val. vakaro; penktadieniais — nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta).

BOSTINĖ: Lietuvių Namai — 1573 Bloor Street West, Telefonai: 532-8723 Toronto, Ontario ir 532-1149 M6P 1A6

Balio Maskeliūno

IVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ

VISŲ RUSIŲ DRAUDA • 20 METŲ PATIRTIS

Tel. 251-4864 arba 251-4025 — Namų tel. 277-0814

2405 Lake Shore Blvd. West, Suite 403, Toronto, Ont. M8V 1C6

paminėjo dviejų metų sukaktį. Į minėjimą buvo pakviesti ir Toronto LN Pensininkų Klubo nariai.

Nario įnašus įmokėjo: D. Jokubaitytė, S. Šakys, M. Bulvičienė po 100 dol., Banelis Stasys papildė \$50 ir Stauskas Paulius \$ 24.

GRAŽIOS IŠKILMĖS

Toronto, gegužės 9 dieną, sekmadienį, Priskėlimo parapijos pilnoje dalyvių salėje buvo paminėta Motinos Diena ir iškilmingai užbaigti Maillonto mokyklos mokslo metai. Konsulas dr. J. Žmuidzinas, baigusiems mokyklą 45 mokiniams, iškėlė pažymėjimus. Mokiniai buvo apdovanoti knyga — mokyklos metraščių ir rožėmis, kurias jie iškėlė savo mamytėms, padėkodami už jų pastatymą. Baigusiuosius sveikino konsulas, bendruomenės švietimo komisijos ir mokyklos tarybos pirmininkai, vedėjas, tėvų komiteto pirmininkas ir klasės auklėtoja.

Lietuvių Namų valdybos vicepirmininkas St. Kuzmas džiū ir valzdų pynė. Dar patikėjo konkurso laimėtojams įvairinta šokių ir plano. Mėdovanas, kurias finansavo Lietuvos Namai. Mokykloje buvo pravesta vysk. M. V. Tautos himnu.

S. Kuzmas, Lietuvių Namų valdybos vicepirmininkas, iškėlė konkurso laimėtojams dovanas.

lančiaus ir dail. M.K. Čiurlias jie iškėlė savo mamytėms, padėkodami už jų pastatymą. Baigusiuosius sveikino konsulas, bendruomenės švietimo komisijos ir mokyklos tarybos pirmininkai, vedėjas, tėvų komiteto pirmininkas ir klasės auklėtoja. Lietuvių Namų valdybos vicepirmininkas St. Kuzmas džiū ir valzdų pynė. Dar patikėjo konkurso laimėtojams įvairinta šokių ir plano. Mėdovanas, kurias finansavo Lietuvos Namai. Mokykloje buvo pravesta vysk. M. V. Tautos himnu.

TRISDEŠIMTIS METŲ

1947 m. liepos mėn. 31 d. ŽINIMO vakarą — baltų. Šis "General M.B. Stuart" laivu ballus įvyks 1977 metais iš Vokietijos į Kanadą atvykusių rusų man. 3 d. Lietuvių ko būrys jaunų vyrų ir namuose. Į jį kviečiami visi išilpo Halfak xso uoste. Per lietuvių, kurie atvyko į Kanadą multinė ir gavę po 5 dol. nadą 1947 metais, pirmojo, jie buvo susodinti į traukinį antrojo ir trečiojo transporto savo keliu į Kanadą to vyrai ir moterys ir kurie gilumą miškų kirtimui. Atvykę atvykę pavieniai pas gilyvę į Velloros stotelę, sumines o taip jų draugai bel sodinti į sunkvežimius, galų svečiai.

Atspajinimo vakarui su la: stovyklas 105 ir 107, kur ruošti yra susidarys laikpradėje savo paskirti, pernas komitetas, ir kur įeina: prakaitą pelnyti duoną. Štai O. Delkus, D. Jančys, A. Skrupel priklauso 165 vyrai. butėnas, M. V. Ūsas, J. Plei-Balgė sutarti, o kiti darnys, V. Verikaitis ir M. Žil-ir anksčiau, pasiskleidė po vytis.

visą Kanadą, ieškodami la- Komitetas prašo, kad liemės. Vienlams pavyko ge-tuviai, atvykę 1947 metais, riau, kitiems blogiau o jau dabar registruotus, idant dalis išskeltavo amžinajam palengvintų komitetui plapolstui.

Ir štai 1977 metais suels tils, pranešil savo adresu, lygtal 30 metų nuo jų atvy- kiek narių dalyvautų o taip pat ir savo pagidavimus.

Dalis iniciatorių iš pir- Laiškus rašyti: V. Vertmojo transporto vyrų sugal- kaitis, 22 Oakmount Rd. Apt. vojo šia sukaktį paminėti 1510, Toronto, Ont. Cana- suruošiant Torontė ATSIPI- da, M6P 2M7.

Cip. Genučio nuotraukoje iš Šaulių Sąjungos suvažiavimo, kalba buvęs Sąjungos pirmininkas Vincas Tamošiūnas, šalia naujasis pirmininkas Karolis Milkovaitis ir iš kairės dalis suvažiavimo prezidentas, šiuo metu džiaugsmo asaras po valdybos rinkimų.

Aušros Vartų parapijos 25 m. sukakties minėjimo užbaigos dieną iš bažnyčios išeina dvasiškiai, tarpė kardinolas Paul-Emile Leger ir organizacijų atstovai.

I ARGENTINĄ
Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Švietimo Taryba

WINNIPEG...

(Atkelta iš 6 psl.)

pats sau pritarė. Buvo labai malonu pasiklausti. P. Šaruskų du anūkal gražiai padeklamavo, o motinėle Hilda savo sūnams talkininkavo. Visa buvo labai gražu.

Po koncerto pirm. Valčaitis pakvietė visus dalyvius, be skirtumo – senuosius ir naujuosius atėivius – kaip visus lygius tautiečius prie kavutės ir gražių užkandžių. Garbė jam, kad visus savo tautiečius jis lygiai gerbė. O prieš kiek laiko, daugelis naujų atėivų prieš senuosius – paprastus darbo žmones – išsistatydavo lyg dideli ponai. Tai ir sutikimo, tarp senųjų ir naujųjų atėivų nebuvo. Dabar yra kitaip, mes jaučiamės vieningi, ko ir toliau reikėtų linkėti.

Kazys Bentušis

pakvietė Rasą Lukoševičiūtę važiuoti Argentinon, į Buenos Aires trims vasaros mėnesiams dirbti lituanistikos su vietos ir apylinkių lietuviais.

Darbšti ir idealistė jauna montrealietė lietuvaitė, gerai žinoma savo veikla, savo labai nelengvą savo jaunam amžiui uždavinį. Visi linkime jai kuo geriausios sėkmės, kartu su būriu jauniu mo, kuris susirinkęs jos namuose, su ja atsivėikino visai vasarai.

DĖMESIO DĖL SIUNTINIŲ

Iš ABC Parcel Service praneša, kad nuo 8 birželio siuntiniams į Lietuvą kainos bus pakeltos trigubai. Kai kurių daiktų persiuntimas bus visai suvaržytas.

LIEUVIS LEDEJAS

Alain Stanke yra leidyklos savininkas. Jam teko garbė išleisti knygą, kuri laimėjo Montrealio miesto 3000 dol. premiją.

P A D Ė K A

Mūsų gilaus liūdesio valandoje, mirus, mano vyrui ir teveliui KAZIMIERUI (Charles) SPAICIUI, nuoširdžiausiai dėkojame visiems, pareiškusiems mums užuojautą ir dalyvavusiems asmeniškai laidojimo apeigose.

Širdingai dėkojame A.V. parapijos klebonui kun. dr. J. Kubiliui už visokeriopą moralinę paramą, religinių apeigų atlikimą ir gražų žodį prie velionies karsto.

Ypatinga mūsų padėka priklauso asmenims, skyrusiems aukas šv. Mišioms, papuošusiems vainikais ir geleimis a. a. Kazimiero katafalką ir davusiems įnašą "Cancer Research Society".

Didelė padėka visoms šeiminiškėms, kurios paruošė pagarbui stalą, prikepusioms pyragaičių ir visaip talkininkavusioms.

Atskirai dėkojame Bronei Vasienei ir Romo Knysauto šeimai, kurie ryžosi atvykti iš toliau, kad atidavus pagarbą mūsų brangiam mirusiam.

Dar kartą dėkojame visiems, kurių dėl gausumo išvardinti neįmanoma, kurie vienu ar kitu būdu mus užjautė skausmo valandoje.

Jūsų dalyvavimas žymiai mums palengvino liūdesio valandas.

Zmona Razalija Spaičienė,
duktė Jenny Bennet ir
sūnus Edvardas su
šeimomis

MOTINOS DIENA

AV parapijos salėje, po Pirmosios Komunijos šventiškų mišių, įvyko Motinos Dienos minėjimas, kurį su-ruošė K. L. B. Montrealio Atkės Kultūros skyrius.

Programa buvo maloni, įdomi, dalyvaujant retai viešniai aktorėi ir režisorai Elenai Dauguvietytei-Kudabienėi, lituanistinės Mokyklos taut. šokių šokėjams, vad. Rasai Lukoševičiūtei, aktorionėi L. Staškevičiūtei, Ryčiui Bulotai, padainavusiame prancūziškai ir lietuviškai maloni balsu, pritariant gitarai.

Šauniai ir gerai programą pristatė Audronė Jonelytė, pradžioje paprašydama susikaupimo minutę paderbti motinas.

Pristatinko daug svečių; motinos buvo apdovanotos po žėlele prie lėjimo, visi buvę pavašinti kava ir kepiniais prie elegantiško stalo, kurį paruošė jaunosios Montrealio lietuvaitės.

Su nekantrumu laukta aktorė Elena Dauguvietyte savos šiluma, tikru subtiliu jausmingumu, puikiai paruošta Močiai skiria literatūrinę pyne, laimėjo visų gilią simpatiją ir katutes.

Matėme – žirdėjome mūsų liaudies Motinas įvairiose gyvenimo etapuose, su jūriamais dainų posmeliais, kuriuos pati aktorė padainavo. Buvo nauja, originalu, nuotaikinga.

Savo aktoriską skalę parodė pereinama į ritminę, dinamišką, vaikams skirtą, o

V. Bačėnas All Seasons Travel, B.D.

2224 DUNDAS STREET W.,
TORONTO, ONTARIO
Visais kelių reikalais
betkur pasauliye skambinti
tel. 533-3531

Pharmacie BRONX PARK Pharmacy

LEO RATNER, B.P.H. L. PH.
NIEKO NEKAINUOJANTIS IR GREITAS
PRISTATYMAS
VEIKIANTI PAŠTO ĮSTAIGA
7576 CENTRALE – LASALLE – 365-0770

LAIDOJIMO ĮSTAIGA

FUNERAL HOME

J. F. Wilson & Sons Inc.

123 MAPLE BLVD.
CHATEAUGUAY
TEL. 691-4760

5784 VERDUN AVE.
VERDUN, QUEBEC
TEL. 767-9936

MODERNIOS KOPLYČIOS

W. LAPENAT

GENERAL CONSTRUCTION REG'D.

89 Orchard Street, LaSalle, P.Q.

(Vairi industrinė ir komercinė statyba ir dažymas. Darbas atliekamas sąžiningai ir prieinamomis kainomis.)
- tel. 366-6237-3834.

JUOZAS GRAŽYS

Kailių siuvėjas

- Siuvu ir parduodu
- Taisau ir remeliuoju
- Vasaros laiką saugojimas (Storage)

6396 Bannantyne Ave. Verdun, Montreal.

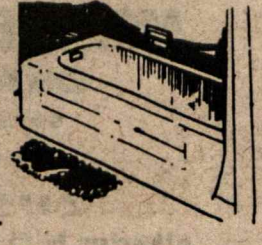
Tel. 767-6183

Jetté & Frère Ltée

Viskas moderniems namams!

Visi kiti vandentiekio ir šildymo taisymai ir nauji įrenginiai. Gazinių priemonių pardavimas ir įrengimas. Atstovaujame – Hydro-Quebec išnuomavimui karšto vandens tiekimo. Veltui įkainavimas.

Plumbing & Heating kontraktorius.

140 - 2e AVENUE
LASALLE,
366-0330

Mūsų Kredito Unijos nariui

A + A

ANTANUI JURGUČIUI

mirus, jo žmonai Marijai, sūnams Donaldui ir Ričardui bei artimiesiems nuoširdžiai užuojautą reiškia –

Montrealio Lietuvių Kredito Unijos "Lito" Valdyba

A + A

VALERIJAI GRAŽIENEI

mirus, jos vyrui, dukrai, žentui, seserims, broliams ir giminėms, nuoširdžiai užuojautą reiškia –
Montrealio Lietuvių Katalikių Moterų Draugija

A + A VALĖ GRAŽIENĖ amžinybėn išlydinti, giliam liūdesy likusius teisėją vyrą Antaną, dukterį dr. Iloną Maziliauskienę, seseris Adą Rudytę, dr. Liuciją Puskepalaitienę, brolius dr. Rudį, inž. Praną Lietuvoje, bei kitus artimuosius nuoširdžiai užjaučiame –
Teodora ir Petras Čipkai,
Ona ir Leonas Čekauskai

Amžinos atminties VALERIJAI GRAŽIENEI

mirus, skausmo prislėgtiems: vyrui, dukrai – Maziliauskienei, seserims, broliams ir artimiesiems, reiškiamo gilią užuojautą –

G. V. Kudžmų šeima ir
E. Navikienė

Mielą kolegę, dr. Iloną Gražytę - Maziliauskiene netekus motinos, liūdesio valandoje širdingai užjaučia –

Lietuvių Akademiniis Sambūris
Montrealyje

ADOMUI DIDŽBALIUI mirus Chicagoje, nuoširdi užuojauta likusiai jo šeimai ir brolio sūnui Zigmui su šeima Hamiltone –

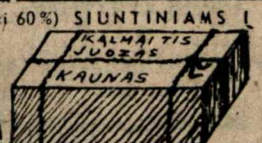
Pr. ir A. Paukštaičiai

suaugusių nemažiau pamėgtą; Grybų Karą – atvaizduodama bent dešimt skirtingų grybų charakterių didelėje veikloje. Vaikai darniai ir nuoširdžiai pašoko. Aktorė buvo apdovano didele rožų puokš-
te. Po gražią gėlę gavo ir Rasa su Ryčiu.

Tikimės, kad nereikės per ilgai laukti, kol mes pamatysime viešnią savo scenoje – gal ir ne vieną.

DIDELĖ NUOLAIDA KAINŲ (iki 60%) SIUNTINIAMS Į

LIETUVA

- Medžiaga suknelėms - Crimlene, kostiumams ir svarkams - šimtaprocentinė rūšis - pusė kainos.
- Angliška medžiaga 100% vilnonė. Vilnonė arba polyesterio - nuolaida iki 60%.
- Skarelės vilnonės arba šilkinės ir naujausias piešinius.
- Megztukai, galfai ir pulaveriniai - didžiausius pasirinkimus specialiomis kainomis.
- Materiški paltai - Barona (art. fur) įvairaus dydžio iki \$49.00.
- Vyriški megzti marškiniai (kanadiški) - pusė kainos. Taipgi, daugybę kitų daiktų, reikalingų Lietuvoje.

A.B.C. PARCEL SERVICE, 3891 St. Lawrence Blvd.,
Montreal, P.Q. H2W 1X9. Tel. 844-9098.

Skubiai išvalome, paimame, pristatome

M. PHILIPPE IZZI Prop.

SKAMBINKITE - **365-7146**

NETTOYEURS CLEANERS

7661-A CENTRALE

coln / corner 5e ave **365-7146**

495-90e AVE

coln / corner Bayne **365-1143**

366-7818

PARDAVIMAS:

Chrysler • Monaco • Charger • Dodge • Dart
Sport • Swinger • Special • Sedan • Trucks
7635 Boul. Lasalle, LaSalle, P.Q.

Mechanizuotas ratų ir kitų dalių reguliavimas. Išorės (Body) taisymas ir dažymas naujame garaže ir moderniais priemonėmis. Kreipkitės - De La Verendrye, pr. e. Lapierre vandens kanalo. Tel. 365-3364.

PARDUODAMA

už **\$14.50** Gal.

PIRKITE IR BŪSITE PATENKINTI...

Jei nemėgote dažyti savo namus - jūs pamėgsite dažydami su d'Exterieur CIL dažais, nes jų graži ir patvari spalva Pasiteiraukite apie mūsų Blanc Truone

DE LASALLE HARDWARE

W. Theroux prop.
7688 Edouard, LaSalle, P.Q.
Tel. 365-0470 (kampas 6 ave.).

Jony's Photo Studio

2680 FRONTENAC ST. - MONTREAL, P.Q.

PORTRETAI - VEDYBOS - KRIKŠTYNOS

SUKAUTUVĖS MAŽAMEČIAMS

ĮVAIRIOS PROGOS

TEL. 525-8971.
T. Laurinaitis

FINA

TEL.: 694-1037

(MIKE RUTKAUSKAS)

PLAZA FINA

MECANIQUE GENERALE - SERVICE DE FREINS
MISE-AU-POINT - REMORQUAGE
GENERAL MECHANIC - BRAKE SERVICE
TUNE-UP - TOWING

215 BOUL. HYMUS

POINTE-CLAIRE

Highland Auto Body

611 Lafleur Ave., LaSalle. - Tel. 366-7281

• ATLIEKAME AUTOMOBILIŲ IŠORĖS (Body) TAISYMO IR DAŽYMO, BEI KITUS MECHANINIUS DARBUS.

(Lietuviams duodame specialią nuolaidą)

• APTARNAUJAME GAZOLINO IR ALYVOS PRODUKTAIS.

Savininkai V. Šušinskas & Son, tel. 389-0571.

NL REIKALAI

SPAUDOS BALIUS

Baigiant aprašymą apie Spaudos Baliaus pastisektimą, turim pasakyti, kad jis toks buvo dėl daugelio montrealiečių rūpestingumo ir noro šį laikraštį parengti remti. Pirmiausia, rengimo komisijon įėjo žmonės ne dėl to, kad turėjo laisvo laiko perteklių, bet kad norėjo laikraščiu pasitarnauti, suprasdami, kad kas metais ruošiamas balius nėra vien tik tradicija išlaikyti, bet ir laikraščio kasa papildyti.

Dauguma balius dalyvių taipgi atvyko iš pareigos jausmo, o ne specialiai pramogų ieškodami. Pavasario savaitgalis nebuvo per daug palankus užsidaryti salėn; be to, eilė savaitgalių prieš tai ir po to vis buvo užimti ir numatyti parengimams.

Dėkojame visiems atsilankusiems ir ypač tiems, kurie net pirmą kartą atėjo /dr. L. Bendikas su tėvais/. Ir ateltyje prašome NL parengimų nepamiršti.

Buvo atvykusių ir iš toliau: J. ir V. Joci iš Delht, Ont., Asta Dasytė ir Kristina Baltaitė iš Bostono ir V. Matulaitis iš Toronto /jis i-telkė ta proga 50 dol. auką/, V. Brilvickų šeima iš Bedford'o, P.Q., ir kt.

Nuoširdžiausias Ačiū balius vakaro šeiminkėi Genai Kazlauskienėi ir jos padėjėjoms A. Urbanavičienėi, E. Alinauskienėi, O. Mylienėi, S. Skučienėi, kurios be atlyginimo dirbo ir visus dalyvius skaniai pavalgydino. Taigi ir kitoms ceradarėms, kuo nors padėjusioms.

Praėjusios savaitės nr. aprašyme atsitiko netikslumas: už tango šoki i-telkta \$ 20 premija, kaip ir po nuotrauka pažymėta, yra dr. J.

Mališkos. Be to, ankščiau buvo rašyta, kad vieną premiją skiria A. Adamonis vedama apdraudus įstaiga. Vietoj to, jis paskyrė 35 dol. laikraščio 35 m. sukakties progą.

BIRŽELIO TRĖMIMU MINĖJIMAS MONTREALY

Ivyks birželio 14 d. pirmadienį, 7 v. v. Dominion Skvere. Bus padėtas vainikas; 8 v. v. Estonian St. John bažnyčioje, 4345 Morcel av., Montreal, Religinis koncertas, kurį atliks Estų, Latvių menininkai vienetai ir sol. G. Čapkauskienė.

Minėjamą rengia Baltų Federacijos Montrealo skyrius. Štals metais jam vadovauja-estai.

VISI Montrealio lietuviai prašomi Lietuvių rusų okupanto padarytus skaudžius reikimus pristimti ir minėjime dalyvauti.

K. L. Bendruomenės Montrealo Apylinkės V- ba

LITO EKSKURSIJA

Štals metais Lito jaunųjų narių ekskursija įvyks liepos mėn. 27 dieną, antradienį į Olimpinią stadiją pusfinalinėms futbolo /soccer/ rungtynėms. Ekskursijoje galės dalyvauti jaunieji nariai ir narės nuo 10 iki 16 metų amžiaus. Registracijos lapeliai ir kita informacija bus išsiuntinėta su sekančiu Lito biuleteniu.

• Visi lietuviai dailininkai, kurie norėtų dalyvauti Kanados Lietuvių Dienos dailės parodoje - spalio mėn. 9-10 dienomis Montrealyje - kreipkitės pas Gintarą Nagį, 700 - B Campagneur Ave, Montreal, Quebec, H2V 3P8. Pageldaujame atsakymą gauti iki 1976 m. birželio mėn. vidurio.

Gintaras Nagys
Kanados Lietuvių Dienos
Dailės Parodos Koordinatorius

• Birutė ir Henrikas Nagiai vietoje gėlių, mirus Valei Gražienėi, aukoja 15 dol. Liet. Akad. Sambūrio Montrealyje Vinco Krėvės vardo literatūrinei premijai.

• J. Vilimas su šeima lankėsi pas tėvus LaSalle.

Spaudos Baliaus rengimo komisijos dalis narių. Iš kairės: dr. J. Daugirdas, H. Adomonis, J. Petrušis, G. Kazlauskienė (šeimininkė), A. Norkeliūnas, V. Lukauskas. Tony's Photo Studio.

• Albertas ir Malvina Jonėliai atšventė 25 m. vedybinę sukaktį savo namuose, artimųjų tarpe. Švente pasirūpino jų vaikai: Audronė, Lilita ir Juozas.

Greitas ir tikslus patarnavimas!

Tel. Bus.: 722-3545
Res.: 256-5355

PETRAS ADAMONIS
C. I. B.

GAISRAS • AUTOMOBILIAI • ATSAKOMYBĖ • GYVYBĖ
ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.
3907A ROSEMONT BLVD., MONTREAL, QUE.

Royal Trust

Atstovas J. Skučas,
6966 Terrasse Sagamo, Montreal, Que. H1S 2G1.
Tel. 354-0360, namų 722-9663.

PATARNAVIMAS NEKILNOJAMO TURTO
PIRKIME - PARDAVIME
(Specialybė - sklypai ir žemė)

TRUST GÉNÉRAL DU CANADA

3270 Boul. Langelier, Montreal, P.Q. H1N 3A7
PIRKTI AR PARDUOTI
NEKILNOJAMĄ TURTO PADĖS JUMS
V. PĖTERAITIS
254-4566 / Namų - 721-0614

GALVOJATE PIRKTI AR PARDUOTI?
NAMAI - APARTMENTAI - ŽEMĖ - PASKOLOS

D.N. BALT - BALTRUKONIS
Sylka Realities Inc.
445 Jean Talon West, Suite 305,
Tel: 273-3442, 273-9181, 737-0844.
Foto E.M.L.S. Montreal, Que.
Sistema.

Žemiausios kainos!

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd.
DRAUDIMO AGENTŪRA

6695 - 35th Avenue, Montreal 409

TEL. 727-3120 Namų 376-3781

Agentūra veikia nuo 1945 m.

Albertas NORKELIŪNAS, B.A. C.S.C., I.B.

Komercinio, privataus turto, automobilių,
atsakomybės, gyvybės draudimas

22-JI KANADOS LIETUVIŲ DIENA

MONTREALYJE - 1976 - SPALIO MĖNESIO 9 - 10 DIENOMIS

JONINĖS

IR A.V. PARAPIJOS KLEBONO TĖVO JONO KUBILIAUS, S.J. AMŽIAUS SUKAKTIES

PAGERBIMAS

Ivykstantis birželio 26 d., šeštadienį 7 val. vak., Aušros Vartų parapijos salėje.

Programa: Tėvo Jono Kubiliaus, S.J. pagerbimas,
Jonų - Jonų vakarienė,
Perkūno muzika ir šokiai.
Bufetas.

Joninių laužo meninis pasirodymas,

Įėjimas: 5.00 dol. suaugusiems; 3.00 dol. studentams ir moksleiviams.

Pakvietimai įsigijami iš anksto iki birželio 20 d. pas platintojus: Iz. Mališką, A. Mylę, D. Staškevičienę, J. Šiaučiuolį, V. Sužinską ir J. Babrauską.

Rengėjai: L.K. Mindaugo Šaulių kuopa, talkininkaujant A.V. parapijos Komitetui, KLB-nės Montrealio Apylinkei, L.K. Moterų Draugijai, "Nidos" klubui ir "Neringos" Jūrų Šaulių kuopai.

• Gegužės mėn. 29 d., Dailnavos vasarvietėje staiga mirė Valė Gražienė, palikdama vyrą Antaną, dukterį Iloną, Maziliauskienę, dvi seseris ir tris brolius. Sesuo Ada Rudytė gyvena Montrealyje.

• Mirė A. Jurgutis virš 70 m. amžiaus, kuris išgyveno Kanadoje virš 40 metų.

• Rudniskienė G. ir Būzlenė sūrio ir buvo operuotos lroninėje.

Delmar Ceramic's
(Mike Rutkauskas)

GREEN WARE GLAZES FIRING KILNS

477-G DELMAR AVE.

POINTE CLAIRE, P.Q. H9R 4A5

TEL. 695-0370

MONTREAL WEST AUTOMOBILE

Pontiac ★ Buick ★ Astro

• NERIBOTAS PASIRINKIMAS VARTOTŲ IR NAUJŲ AUTOMOBILIŲ!

• NESITIKĖTINAI GEROS SĄLYGOS AUTOMOBILIUI ĮSIGYTI!

• MŪSŲ FIRMA NUOŠIRDŽIAI, IR SU IŠIMTIMI JUMS, PASITARNAUS!

• UŽEIKITE! ĮSITIKINKITE! PASINAUDOKITE!

PASIKALBĖKITE SU

Managers
LEO GUREKAS

mw

montreal west automobile

11 WESTMINSTER SOUTH

489-5391

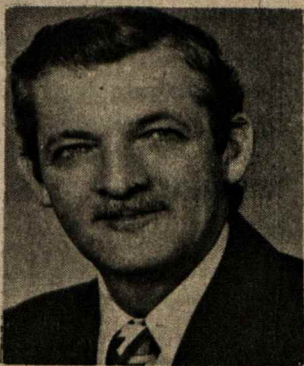
LEFEBVRE & ROBERT

AMEUBLEMENT - FURNITURE

PARDAVIMAS

ĮVAIRIŲ
BALDŲ
PER
KRAUTUVĖS
3
AUKŠTUS

• Užeikite ir įsitikinsite, kad imonėje baldai yra aukštos kokybės ir prieinamos kainomis.

• Didelis pasirinkimas ir malonus patarnavimas.

7635 CENTRALE 4e AVENUE LASALLE 363-3887

7643 CENTRALE 366-1282 (DECORATION)

LITAS

Montrealio Lietuvių Kredito Unija

1465 DE SEVE STREET, MONTREAL, QUE. H4E 2A8,

Telefonas: 766 5827

MOKA UŽ:

Einamasis s-tas 6.0%
Taupomasias s-tas 8.25%
Termin. ind. 1 metams 9.5%
Termin. ind. 2 metams 9.75%
Termin. ind. 3 metams 10.0%

DUODA PASKOLAS:

Asmenines 11.0%
Nekiln. turto 10.75%
Čekių kredito 12.0%
Investacines nuo 11.0%

Duoda nemokamą gyvybės apdraudimą iki \$2,000 už taup. s-tos sumas.

Nemok. gyvybės apdr. iki \$10,000 už paskolos sumą.

KASOS VALANDOS

1465 De Seve St., pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 9 iki 3 v.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 12 iki 8 v.; šeštadieniais nuo 10.45 iki 12.45 v. Sekmdieniais nedirbame vasarą nuo gegužės 15 d. iki spalio 15 d. ir per visus ilguosius savaitgalius.

3907-A Rosemount Blvd.: pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 6 iki 8 v. vakaro ir penktadieniais nuo 1 iki 8 v. vakaro.

Dr. J. Mališka
Dantų gydytojas
1440 rue Ste-Catherine Ouest
Suite 600
Tel: 866-8235, namų 488-8528

DR. V. GIRIŪNIENĖ
Dantų gydytoja
5330 L'ASSOMPTION BLVD.
MONTREAL
TEL. 255-3536

DR. A. O. JAUGELIENĖ
Dantų gydytoja
1410 GUY STREET
SUITE 11-12
MONTREAL P.Q.
Tel. 932-6662; namų 737-9681.

Dr. A.S. Popieraitis

B.A., M.D., C.M., M.Sc., L.M.C.C., E.R.C.S.(c)
Medical Arts Building,
1538 Sherbrook St. West, Tel. 931-4024
Suite 215, Montreal 109, Que.

PHARMACIE
Gagnon

ROBERT GENDRON LPH. PROP.

7626 CENTRALE LASALLE

366-9742

ATIDARA NUO 9 VAL. RYTO IKI 11 VAL. VAKARO

VIETA GERAI PASIEKJAMA IR PRIEINAMOS KAINOS.

ADVOKATAS

R.J. Išganaitis, BA, BCL

606 Cathcart (prie Phillips Square), Suite 405,
Montreal, P.Q. - Tel: 871-9644, namų 678-3660.

NOTARAS

J. BERNOTAS, B.A., B.C.L.

Suite 627, 3 Place Ville Marie,
Montreal, Quebec H3B 2E3
Tel. (514) 871-1430

ADVOKATAS

J.P. MILLER, B.A., B.C.L.

168 Notre Dame Street E. Suite 205.
Tel: 866-2063; 866-2064